

MARZEC

Tematy tygodnia:

1. *Z Jezusem idziemy drogą Krzyżową* - s. Marzena Włodarczak
2. *Pracą służymy innym ludziom* - s. Agnieszka Jurek
3. *Wiosną wszystko budzi się do życia* - s. Julita Skrzypek
4. *Wiosenne prace w ogrodzie i na działce* - s. Julita Skrzypek

Tygodniowy plan pracy w ochronce - MARZEC, tydzień 1

Temat tygodnia: <i>Z Jezusem idziemy Drogą Krzyżową</i>		Treści wychowawczo - dydaktyczne						
Dzień tygodnia	Temat dnia	Cel operacyjny	Obszar fizyczny	Obszar umysłowy	Obszar społeczny	Obszar kulturowy	Obszar moralny	Obszar religijny
Poniedziałek	<i>Przeżywamy czas Wielkiego Postu</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko wyjaśnia: Co to jest Wielki Post 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne • Zestaw ćwiczeń gimnastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • Utrwalenie nazw dni tygodnia • Pogadanka 	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie do zgodnej zabawy – nie krzywdzenie innych 	<ul style="list-style-type: none"> • Pieśń wielkopostna 	<ul style="list-style-type: none"> • Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – dzień Opatrzności Bożej • Opowiadanie na podstawie Pisma Świętego (Kuszenie Pana Jezusa) • Zapoznanie z nowym okresem liturgicznym
Wtorek	<i>Jakie są symbole Wielkiego Postu?</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko wymienia symbole Wielkiego Postu 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne 	<ul style="list-style-type: none"> • Utrwalenie nazw kolorów pochodnych • Rozwijanie spostrzegawczości, pamięci słuchowo – wzrokowej • Ćwiczenia ortofoniczne 	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie do cichszej zabawy 	<ul style="list-style-type: none"> • Eksperyment z farbami – mieszanie kolorów (czerwonego i niebieskiego) 	<ul style="list-style-type: none"> • Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – dzień Aniołów Stróżów • Katecheza (zapoznanie z symbolami Wielkiego Postu)
Środa	<i>Środa Popielcowa</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko podejmuje wspólnotowe i indywidualne postanowienie wielkopostne 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne • Rozwijanie narządów zmysłów: węchu i dotyku (wąchanie i dotykanie popiołu) 	<ul style="list-style-type: none"> • Wiersz • Zapoznanie z pochodzeniem i symboliką popiołu 	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie do kontrolowania własnych słów i zachowań 	<ul style="list-style-type: none"> • Śpiew pieśni wielkopostnych 	<ul style="list-style-type: none"> • Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – dzień Świętego Józefa • Czytanie Starego Testamentu • Udział we Mszy Świętej i obrzędzie posypania głów popiołem

Czwartek	<i>Pomagamy Jezusowi obecnemu w chorych i cierpiących</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko odwiedza osobę starszą 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne • Zestaw ćwiczeń gimnastycznych • Przypomnienie zasad bezpieczeństwa • Wyjście do chorego 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowa kierowana 	<ul style="list-style-type: none"> • Uwrażliwianie na potrzeby osób starszych i chorych 	<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie upominku dla osoby starszej 	<ul style="list-style-type: none"> • Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – dzień Najświętszego Sakramentu • Czytanie Nowego Testamentu (cud uzdrowienia człowieka chorego)
Piątek	<i>Wielkopostne nabożeństwa</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko wymienia nabożeństwa wielkopostne 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne 	<ul style="list-style-type: none"> • Przeliczanie (stacje drogi krzyżowej) z uwzględnieniem liczebników porządkowych • Ustalanie kolejności zdarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie do wspólnego przeżywania nabożeństw wielkopostnych • Wdrażanie do zgodnego współdziałania 	<ul style="list-style-type: none"> • Praca plastyczna w grupach 	<ul style="list-style-type: none"> • Uświadamianie, że w świecie istnieje dobro i zło • Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – dzień Najświętszego Serca Pana Jezusa • Katecheza (Droga Krzyżowa, Gorzkie Żale)

MARZEC (tydzień I, dzień 1)

Temat tygodnia: Z Jezusem idziemy drogą Krzyżową.

Temat dnia: Przygotowujemy się do Wielkiego Postu.

Cel operacyjny: Dziecko wyjaśnia, co to jest Wielki Post.

Środki dydaktyczne: *Jestem ukochanym dzieckiem Boga, Materiały pomocnicze dla rodziców i katechetów*, red. Z. Barciński, M. Piasecka, J. Piasecki, s. B. Sarba USJK, D. Żywicka, wyd. „M” i wyd. KLANZA, Kraków 2002; kartki z cyframi; Pismo Święte, obrazki lub zdjęcia z widokiem pustyni, opaski na oczy, wizytówki z nazwami dni tygodnia; M. Bogdanowicz, M. Różyńska, *Dni tygodnia, pory roku i miesiące*, wyd. Harmonia, r.2005; B. Łojewska, *Scenariusze zajęć do książek autorstwa G. Koby*, wyd. KOBA, Kraków 2000; B. Okraska – Ćwiek, M. Walczak, *Wesoła szkoła sześciolatka. Przewodnik metodyczny*, cz. 5, WSiP, Warszawa 2003, H. Wiertsema, *100 gier ruchowych*, wyd. KLANZA, cz. II, Lublin 1999.

Przebieg dnia

Część I

1.Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2.Ćwiczenia poranne.

Zabawa ruchowo - dydaktyczna „Kolorowe parasolki”.

W różnych miejscach sali nauczyciel umieszcza duże sylwety parasoli lub zamieszcza prawdziwe parasole (więcej niż 4) oznaczone cyframi od 1 do 4. Dzieci spacerują po sali przy dźwiękach muzyki. Gdy muzyka milknie nauczyciel uderza w bębenek np. 2x, wtedy dzieci ustawiają się pod parasolami oznaczonymi cyfrą 2. Zabawę powtarzamy 2 – 3 razy.

(Źródło: B. Łojewska, *Scenariusze zajęć do książek autorstwa G. Koby*, s. 81)

Zabawa ruchowa „Zabawki”.

Dzieci w rytmie muzyki chodzą po sali udając różne mechaniczne zabawki. Gdy muzyka umilknie, dzieci zatrzymują się i udają nadmuchiwaną piłkę: podskakują obunóż, a po chwili udają wypuszczone powietrze, aż piłka opadnie i dziecko siada na podłodze.

(Źródło: B. Łojewska, *Scenariusze zajęć do książek autorstwa G. Koby*, s. 159)

3.Wprowadzenie w tematykę dnia.

Krótką rozmową mającą na celu zapoznanie dzieci z tematyką tygodnia oraz z tematem dnia dzisiejszego.

4.Wdrażanie do odpowiedzialnego pełnienia wyznaczonych zadań i dyżurów.

Wyznaczenie dyżurnych, przydzielenie konkretnych zadań i dyżurów.

5.Wspólna modlitwa poranna – dzień Opatrzności Bożej.

Modlitwa dziękczynna skierowana do Boga Ojca za dar nowego dnia i prośba o dobre przeżycie Wielkiego Postu.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Pogadanka religijna (na podstawie katechezy: *Środa popielcowa rozpoczyna Wielki Post w: Jestem ukochanym dzieckiem Boga..., s.193*)

Zabawa dydaktyczna „Ile dni”.

Nauczyciel rozkłada na środku dywanu różne cyfry. Wybiera dwoje dzieci i prosi, aby wyszukały cyfry 4 i 0. Dzieci układają cyfrę 40.

Prowadzący przypina ją na tablicy. Każde dziecko patrzy na cyfrę i rysuje ją palcem w powietrzu. Następnie dzieci łączą się w czwórki i pokazują na palcach liczbę czterdzieści.

Wkrótce będziemy przeżywać 40 dni Wielkiego Postu.

W tym czasie zmieniamy swoje postępowanie na lepsze.

Wielki Post – „Wielki” to znaczy bardzo ważny. Będziemy teraz częściej patrzeć na krzyż, myśleć o cierpieniu Pana Jezusa, o tym jak bardzo nas kocha i że umarł za nas. W czasie Wielkiego Postu w kościele nie będziemy śpiewać ALLELUJA, ksiądz będzie ubrany w fioletowe szaty, będziemy śpiewać pieśni o męce Pana Jezusa i pójdziemy na nabożeństwo Drogi Krzyżowej.

Wielki Post przygotowuje nas do Świąt Wielkanocnych, do czasu wielkiej radości z tego, że Jezus Zmartwychwstał.

Opowiadanie na podstawie Pisma Świętego „Kuszenie Pana Jezusa”

Nauczyciel rozmawia z dziećmi na temat wyglądu pustyni.

Na pustyni nie ma żadnych roślin, zwierząt, nie ma wody, jest tylko mnóstwo piasku. Następnie nauczyciel opowiada dzieciom o pobycie Jezusa na pustyni.

Pan Jezus przebywał na pustyni (40 dni) wiele dni. Modlił się do swego Ojca w niebie. Nic nie jadł i nic nie pił. Po upływie 40 dni i 40 nocy przystąpił do Pana Jezusa szatan i kusił Go, czyli namawiał aby zamiast pościć przemienił kamienie w chleb. Namawiał Pana Jezusa na różne sposoby, aby ułożył sobie życie łatwo i przyjemnie. Jednak Jezus odrzucił wszystkie pokusy szatana.

Co Jezus mówił do ludzi, kiedy powrócił z pustyni? Dowiedcie się, jeśli uważnie posłuchacie i dokładnie przekażecie dalej usłyszane słowa.

Zabawa „Głuchy telefon”

Nauczyciel tworzy dwie grupy i prosi, aby usiadły one w rzędach. Pierwszej grupie podaje hasło: „nawracajcie się”, drugiej „wierzcie w Ewangelię”. Gdy dzieci głośno i poprawnie wypowiedzą hasła nauczyciel nagradza je pochwałą.

„Nawracajcie się i wierzcie w Ewangelię” to znaczy bądźcie lepszymi i kochajcie Boga. Na pamiątkę pobytu Jezusa na pustyni przeżywamy Wielki Post.

Wielki Post to wielkie zadanie. Zastanówmy się, co możemy zrobić, aby Pan Bóg wiedział, że Go kochamy? – propozycje dzieci.

6. Wypowiedzi dzieci na temat usłyszanych treści. Nazywanie symboli Wielkiego Postu. Zwrócenie uwagi na umiejętność wzajemnego słuchania się z zachowaniem kolejności mówienia.

7. Zabawa ruchowa „Gdzie jesteś”.

Uczestnicy siedzą w szerokim kręgu na krzesłach lub stoją wokół kręgu narysowanego na podłodze. Dwóch grających z zasłoniętymi oczami wchodzi do środka kręgu. Jeden z nich musi znaleźć drugiego grającego. Nasłuchuje więc uważnie, aby dowiedzieć się gdzie on jest. Tworzący krąg muszą być bardzo cicho. Jeśli grający z zasłoniętymi oczami są o krok od wyjścia z kręgu, stojący mogą im pomóc delikatnie odwracając ich i we właściwym kierunku. Gra jest skończona, gdy szukający jest pewien, że znalazł swojego partnera. Wtedy obaj zdejmują opaski, aby zobaczyć, czy to rzeczywiście prawda. Uczestnicy tworzący krąg wybierają do środka dwóch nowych grających.

(Źródło: H. Wiertsema, *100 gier ruchowych, cz. II, s. 35*)

8. Utrwalenie nazw dni tygodnia.

Zabawa słuchowo - ruchowa „Dni tygodnia”.

Nauczyciel dzieli dzieci na 7 – osobowe grupy, które tworzą koła. We wszystkich zespołach każde z dzieci ma przydzieloną nazwę dnia tygodnia (etykietę z nazwą dnia tygodnia na sznureczku).

Propozycje zabaw:

- Nauczyciel mówi nazwę dnia tygodnia (dzieląc ją na sylaby lub głoski). Dzieci posiadające daną nazwę wykonują określoną czynność ruchową (np. podskakując wykonują obrót)
- Nauczyciel podnosi do góry kartonik z nazwą dnia tygodnia. Zadaniem dziecka, które ma taką samą nazwę, jest obiegnięcie dookoła swojego zespołu
- Nauczyciel wywołuje dni tygodnia, określając ich kolejność występowania w tygodniu, np. „pierwszy dzień tygodnia”. Dziecko, które posiada etykietę z nazwą wywołanego dnia, podnosi rękę i wypowiada swoją nazwę „Poniedziałek”

(Źródło: M. Bogdanowicz, M. Różyńska, *Dni tygodnia, pory roku i miesiące, s.30*)

Część III

1. Zestaw ćwiczeń gimnastycznych.

- **Zabawa orientacyjno - porządkowa.**
Dzieci w parach podają sobie ręce, ustawiają się po obwodzie koła. Melodia wygrywana przez zachęca dzieci do biegu, Na hasło nauczycielki: „hop”, dzieci w parach podają sobie drugą rękę, zmieniając kierunek biegu. Zabawę powtarzamy kilkakrotnie. Na zakończenie zabawy marsz uspakajający w parach.
- **Ćwiczenie stóp „Powitanie”.**
Dzieci siedzą naprzeciwko siebie z ugiętymi nogami. Unosząc jednocześnie jedną nogę, dotykają się podszwami stóp. To samo ćwiczenie powtarzamy z drugą nogą.
- **Ćwiczenie tułowia „Skłony”.**
Dzieci siedzą naprzeciwko siebie z wyprostowanymi nogami, trzymając się za wyciągnięte w górę ręce. Jedno dziecko wykonuje skłon tułowia w przód, „ciągnąc” drugie na swoje plecy. Dziecko ciągnięte leży rozluźnione.
- **Ćwiczenia mięśni brzucha „Parzy łapki”.**
Dzieci leżą na brzuchach twarzami do siebie. Wyciągają ręce przed siebie, unosząc je nad podłogę. Jedno dziecko ma dłonie zwrócone stroną grzbietową do podłogi, a drugie trzyma dłonie nad dłońmi partnera stroną grzbietową ku górze. Pierwsze dziecko szybkim ruchem stara się przenieść dłonie nad dłonie kolegi i uderzyć w nie z góry. Nietrafienie powoduje zmianę ról.
- **Ćwiczenie skoku i podskoku.**
Jedno dziecko siedzi z wyprostowanymi i złączonymi nogami, trzymając za ręce stojącego obok partnera. Stojące dziecko przeskakuje nad nogami kolegi, który rękoma pomaga mu przy wyskokach.

- **Ćwiczenia bieżne „Bieg z przeszkodami”.**

Jedno dziecko siedzi z wyprostowanymi, złączonymi nogami i jedną ręką wyciągniętą w górę. Drugie stoi, jedną ręką trzymając uniesioną rękę partnera. Następnie biega wokół kolegi, przeskakując nad jego nogami. Po pewnym czasie następuje zmiana ról.

- **Ćwiczenia równoważne „Podskoki”.**

Dzieci stoją naprzeciwko siebie, trzymając się za prawe dłonie. Równocześnie uniesioną i wyprostowaną prawą nogę partnera chwytają lewą ręką za kostkę. Stojąc na jednej nodze, wykonują podskoki. Zmieniając ułożenie nóg, powtarzają ćwiczenie.

- **Ćwiczenia z elementami czworakowania „Karawana”**

Dzieci stoją jedno za drugim na czworakach z wyprostowanymi nogami i wysoko uniesionymi biodrami. Dziecko, stojące z tyłu, chwytając partnera za kostki nóg. Dzieci idą po pokoju, przestawiając do przodu prawe ręce i nogi, a następnie lewe ręce i nogi.

(Źródło: B. Okraska - Ćwiek, M. Walczak, *Wesoła szkoła sześciolatka. Przewodnik metodyczny*, cz. 5, s. 23 - 24)

2. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Podziękowanie Bogu za otrzymane dobro, za radość dnia dzisiejszego, za nowy okres liturgiczny - Wielki Post.

3. Zabawa ruchowa z elementami ortofonicznymi „Zegary”.

Dzieci swobodnie poruszają się po sali. Na hasło N.: ”mały zegar na rękę” dzieci zatrzymują się i kiwając na boki tylko głową cichutko wymawiają: tik – tak, tik – tak.... Ponownie spacerują. Na hasło: „zegar z kurantem” dzieci kiwają się na boki całym ciałem i wymawiają głośno: bim – bam, bim – bam... ; budzik – podskoki obunóż: dzyń – dzyń – dzyń...

(Źródło: B. Łojewska, *Scenariusze zajęć do książek autorstwa G. Koby*, s. 112)

4. Zabawy w kącikach zainteresowań.

MARZEC (tydzień I, dzień 2)

Temat tygodnia: Z Jezusem idziemy drogą Krzyżową.

Temat dnia: Jakie są symbole Wielkiego Postu?

Cel operacyjny: Dziecko wymienia symbole Wielkiego Postu.

Środki dydaktyczne: piosenka *Rysuję krzyż*, sł. br. T. Ruciński; B. Łojewska, *Scenariusze zajęć do książek autorstwa G. Koby*, wyd. KOBA, Kraków 2000; *Jestem ukochanym dzieckiem Boga*, *Materiały pomocnicze dla rodziców i katechetów*, wyd. KLANZA, Kraków 2002; drewniany krzyż lub obrazek z przedstawiający Jezusa na krzyżu, obrazki z widocznym krzyżem w różnych miejscach, muzyka relaksacyjna, kolorowe kwiatki, duże obręcze, sylwety parasoli lub prawdziwe parasole, mała obręcz dla każdego dziecka, lusterko dla każdego dziecka.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne.

Zabawa ruchowa z elementami ortofonicznym „Pszczółki”.

Na podłodze rozłożone duże obręcze. Dzieci biegają po sali naśladując brzęczące pszczółki bzz. Na sygnał N. dzieci – pszczółki wlatują do uli – obręczy tak, aby w ulu było po trzy pszczółki. Dzieci odpowiadają na pytania:

- czy w każdym ulu są trzy pszczółki?
- gdzie jest mniej, gdzie więcej, o ile?

Zabawę powtarzamy 2 – 3 razy zmieniając polecenie o ilości pszczoł w ulu.

(Źródło: B. Łojewska, *Scenariusze zajęć do książek autorstwa G. Koby*, s. 103)

Zabawa ruchowa „Zabawki” (patrz dzień 1).

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

4. Wspólna modlitwa poranna – dzień Aniołów Stróżów. Rozmowa z dziećmi na temat „Symbole Wielkiego Postu”.

Nauczyciel uświadamia dzieciom, że krzyż jest znakiem naszej wiary i wyrazu miłości Chrystusa do nas, dlatego powinniśmy pamiętać, by go zawsze szanować i pobożnie kreślić znak krzyża na sobie.

Dlatego teraz dziękując Panu Jezusowi za Jego miłość przeżegnamy się z wielką miłością patrząc na krzyż w naszej sali.

Nauczyciel pokazuje dzieciom obrazki z widocznym krzyżem w różnych miejscach (krzyż w pokoju, szkole, biurze, przy drodze, na piersi u dziecka)

- Gdzie możemy zobaczyć krzyż?
- Jak powinniśmy się zachować widząc krzyż?

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Katecheza.

2. Nauka piosenki „Rysuję krzyż” (sł. br. T. Ruciński)

*Rysuję krzyż z kropelką krwi
I jedną wielką łzę
Za krzyżem drzwi, do nieba drzwi
Dla mnie otwarte są*

*Ref: Za ten krzyż i Twoje łzy
Za serdeczne krople krwi
Jezu, dziękuję Ci!
Za otwarte nieba drzwi
Drogę, którą szedłeś Ty
Jezu, dziękuję Ci.*

3. Praca plastyczna „Krzyż z kwiatów”.

Dzieci wykonują eksperyment z farbami – mieszają kolory: czerwony i niebieski, w efekcie czego uzyskują kolor fioletowy. Po wyschnięciu farby naklejają na kartkę krzyż. Następnie ozdabiają krzyż wyciętymi wcześniej kwiatkami.

4. Zabawa „Wsluchiwanie się w ciszę”.

Dzieci siedzą w kole z zamkniętymi oczami. Nauczyciel otwiera okno, następnie włącza cichutko muzykę relaksacyjną. Po kilku minutach dzieci otwierają oczy i opowiadają, co słyszały i jak się czuły. Nauczyciel zachęca do cichej zabawy – szczególnie teraz - w Wielkim Poście.

5. Zabawy ruchowe.

„Zabawy w kolory” Próby rozpoznawania i identyfikowania kolorów.

Przygotowujemy wcześniej z kolorowego papieru kwiatki (po jednym dla każdego). Wchodząc do sali dziecko wybiera sobie kwiatek, a następnie przypina go do ubrania. Kiedy wszystkie dzieci otrzymają kwiatki siadają w kole na krzesłach. Nauczyciel wymienia poszczególne kolory, które wstają i zamieniają się miejscami. Kiedy powie hasło: „kolory” - wtedy wstają wszystkie dzieci i szukają nowych miejsc. Dziecko, które nie znajdzie miejsca prowadzi dalej zabawę.

Zabawa dydaktyczno – ruchowa „Kolorowe parasolki” (patrz dzień 1).

Część III

1. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Wybór dziecka na „aniołka tygodnia”. Dzieci wspólnie dostrzegają dobro u kolegi, koleżanki. Zwrócenie uwagi na to, że w każdym człowieku jest dobro i piękno, że każde dziecko może zostać „aniołkiem tygodnia”. Zachęcenie do bycia dobrym.

2. Wspólne zabawy.

Zabawa w dwójkach „Ktoś mnie prowadzi”.

Jedno dziecko ma zamknięte oczy, a drugie bezpiecznie przeprowadza go przez całą długość sali. Na podłodze porozkładane są różne „przeszkody” – np. zabawki, kręgle, klocki. Po dotarciu do celu dzieci zmieniają się rolami. Rozmowa z dziećmi o tym, jak się czuły, gdy miały zamknięte oczy.

Jest ktoś, kto czuwa nad naszym każdym krokiem, nad naszym snem, jest cały czas przy nas. Są to aniołowie. Pismo Św. mówi nam często o aniołach, którym Bóg powierza różne zadania. Znamy niektóre imiona aniołów – Michał, Gabriel, Rafał.

Zabawa „Aniołki”- Jakie zadania wyznaczył Pan Bóg aniołom.

Aniołki poruszają się swobodnie po całej sali, tak jak tylko potrafią najciszej. Na jedno klaśnięcie nauczyciela przystają w miejscu, słuchają jego poleceń, np. aniołki zamiatają podłogę, wieszają pranie, jadą samochodem. Na dwa klaśnięcia znów zaczynają chodzić w ciszy. Po kolejnym klaśnięciu katecheta wydaje polecenie, aby aniołki połączyły się w dwójki. Pary tańczą trzymając się za ręce, klaszczą wzajemnie w swoje dłonie. Zabawę można urozmaicić według swoich pomysłów. Na koniec zabawy katecheta mówi, aby wszystkie aniołki udały się w cztery strony świata (4 kąty sali). W każdej „stronie świata” powinna znaleźć się podobna para aniołków. W ten sposób katecheta tworzy cztery grupy. Każda z nich otrzymuje rebus – rysunek do rozwiązania. Po skończonej pracy dzieci prezentują rozwiązania.

Rozwiązania: pomagają, chronią, prowadzą, opiekują się.

(Źródło: *Jestem ukochanym dzieckiem Boga, Materiały pomocnicze dla rodziców i katechetów, Scenariusze katechez dla dzieci najmłodszych, s. 137 - 138*)

3. Zabawy manipulacyjno – konstrukcyjne.

MARZEC (tydzień I, dzień 3)

Temat tygodnia: Z Jezusem idziemy drogą Krzyżową.

Temat dnia: Środa Popielcowa.

Cel operacyjny: Dziecko podejmuje wspólnotowe i indywidualne postanowienia wielkopostne.

Środki dydaktyczne: obrazek przedstawiający obrzęd posypania głów popiołem; wycięte chmurki z niebieskiego kartonu; B. Łojewska, *Scenariusze zajęć do księżek autorstwa G. Koby*, wyd. KOBA, Kraków 2000; wiersz *Popielec*, w: *Z uśmiechem w życie*, wyd. „Jedność”, Kielce 1992; M. Piątek, *W świecie mojego Boga*, wyd. Jedność, Kielce 2000.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne (patrz dzień 1).

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

4. Wspólna modlitwa poranna – dzień świętego Józefa.

Pamiętamy w modlitwie o zmarłych. Modlimy się za nasze rodziny, prosząc świętego Józefa o opiekę, miłość i zgodę w naszych rodzinach.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęć:

1. Wielki Post zaczyna się w środę. Ta środa nazywa się Popielcową.

Nauczyciel pokazuje dzieciom ilustrację przedstawiającą posypanie głów popiołem i mówi: *Pójdziemy wszyscy do kościoła – kapłan posypie nasze głowy popiołem. Będzie miał na sobie ornat koloru fioletowego. Na ołtarzu nie będzie kwiatów, a ludzie będą śpiewać pieśni o Męce Pana Jezusa. Taki pełen powagi nastrój utrzyma się w kościele przez czterdzieści dni.*

Nauczyciel wyjaśnia, skąd wziął się popiół. Ten popiół to spalone zeszłoroczne palemki z Niedzieli Palmowej. Po spaleniu palm zostaje sam pył (można odwołać się do doświadczeń dzieci – ugaszone ognisko). Ten zwyczaj ma nam przypomnieć, że nasze życie też się kiedyś skończy i tak jak z palemek, zostanie z nas popiół.

(Źródło: *W świecie mojego Boga*, s. 104)

2. Słuchanie wiersza pt. „Popielec”

*Dzień poważny, popielcowy
Smutkiem niby mgłą osnuty
Kapłan sypie nam na głowy
Popiół, jako znak pokuty*

*Wypowiada przy tym słowa
Upomnienia i przestrogi
By za grzechy pokutować
I zawrócić ze złej drogi*

*Boże, który jesteś w niebie
Spójrz na moje uniżenie
Z żalem szczerym proszę Ciebie
Daj mi grzechów odpuszczenie*

3. Rozmowa na temat treści wiersza.

Oglądanie popiołu – dotykanie go, wachanie, określanie jego wyglądu.

4. Udział we Mszy Świętej i obrzędzie posypania głów popiołem (w miarę możliwości).

Włączenie się w śpiew pieśni wielkopostnej „Wisi na krzyżu”.

Część III

1. Czytanie Starego Testamentu.

2. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Zwrócenie uwagi na kontrolowanie własnych słów i zachowań. Może swoim słowem czy zachowaniem sprawiłem komuś przykrość?

3. Postanowienia wielkopostne.

Nauczyciel zwraca uwagę na chętną podejmowanie małych umartwień.

Nauczyciel opowiada:

Znam dzieci, które w Wielkim Poście postanawiają nie grymasić przy jedzeniu. Inne odmawiają sobie smacznych rzeczy i tego, co bardzo lubią. Jeszcze inne rezygnują z bajek w telewizji lub z gry na komputerze. Tak chcą pokazać Panu Jezusowi, że Go kochają i że potrafią dla Niego zrezygnować z różnych przyjemności.

- Co zrobimy w Wielkim Poście, żeby okazać Panu Jezusowi miłość?
- Z czego można zrezygnować w Wielkim Poście?

(Źródło: *W świecie mojego Boga*, s. 105)

Podjęcie wspólnotowego i indywidualnego postanowienia wielkopostnego.

Wypisanie na chmurkach postanowień wielkopostnych oraz umieszczenie ich w widocznym miejscu w sali.

Propozycje postanowień wspólnotowych:

- w Wielkim Poście w wybrany dzień nie oglądamy telewizji
- bawimy się cicho
- odmawiamy sobie to, co bardzo lubimy np. jedzenie słodczy

Propozycja podana przez nauczyciela do indywidualnej pracy:

- Wielkopostne serce dobrych uczynków :

Jeśli dziecko zrobi w domu coś dobrego, pokoloruje serce, które umieści obok ilustracji przedstawiającej Pana Jezusa wiszącego na krzyżu.

- Korona cierniowa:

Za każdy dobry uczynek dziecko narysuje kwiatek, który potem przypnie na jednym z kolców korony cierniowej Pana Jezusa.

5. Zabawy w ogrodzie przedszkolnym. Wdrażanie do kontrolowania własnych słów i zachowań.

MARZEC (tydzień I, dzień 4)

Temat tygodnia: Z Jezusem idziemy Drogą Krzyżową.

Temat dnia: Pomagamy Jezusowi obecnemu w chorych i cierpiących.

Cel operacyjny: Dziecko odwiedza osobę starszą.

Środki dydaktyczne: obrazki przedstawiające ludzi chorych i lekarza pochylającego się nad chorym; wycięte kolorowe kwiatki i serce, klej; B. Łojewska, *Scenariusze zajęć do książek autorstwa G. Koby*, wyd. KOBA, Kraków 2000; M. Piątek, *W świecie mojego Boga, Jedność*, Kielce 2000.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne.

Zabawa ruchowa z elementami ćwiczeń ortofonicznych.

Naśladowanie ruchem poruszanie się węży z równoczesnym syczeniem. Dzieci podzielone na kilkusobowe zespoły. Ustawiają się jeden za drugim trzymając ręce na ramionach lub biodrach poprzednika. Pierwsze dziecko w każdym zespole to głowa węża. Prowadzą one tak swój zespół, aby naśladowały ruchem zygzakowaty sposób poruszania się węża jednocześnie sycząc ssss...

(Źródło: B. Łojewska, *Scenariusze zajęć do książek autorstwa G. Koby*, s. 193)

Zabawa ruchowo - dydaktyczna „Kolorowe parasolki”.

W różnych miejscach sali nauczyciel umieszcza duże sylwety parasoli lub zamieszcza prawdziwe parasole (więcej niż 4) oznaczone cyframi od 1 do 4. Dzieci spacerują po sali przy dźwiękach muzyki. Gdy muzyka milknie, nauczyciel uderza w bębenek np. 2x, to dzieci ustawiają się pod parasolami oznaczonymi cyfrą 2. Zabawę powtarzamy 2 – 3 razy.

(Źródło: B. Łojewska, *Scenariusze zajęć do książek autorstwa G. Koby*, s. 81)

3. Wprowadzenie w tematykę dnia. Uwrażliwienie na potrzeby osób starszych i chorych.

4. Wspólna modlitwa poranna. Zwrócenie uwagi na obecność Pana Jezusa w Najświętszym Sakramencie.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Rozmowa kierowana.

Nauczyciel rozpoczyna od pokazania dzieciom ilustracji przedstawiających ludzi chorych. W rozmowie na ten temat stara się zwrócić uwagę na potrzeby osób chorych i na sposoby pomagania im. Nauczyciel może odwołać się do sytuacji z życia dziecka.

Nauczyciel zadaje pytania:

- Kto z was widział człowieka chorego?
- U kogo w domu ktoś choruje?
- Dlaczego ludzie chorzy są często smutni?
- Czego pragnie człowiek chory?
- Jak nazywają się ludzie, którzy niosą pomoc chorym?
- Kto jeszcze może pomagać chorym?

2. Czytanie Nowego Testamentu (Mk 2,1 – 5, 11-12) Cud uzdrowienia:

„Gdy po pewnym czasie wrócił do Kafarnaum, posłyszeli, że jest w domu. Zebrało się tyle ludzi, że nawet przed drzwiami, nie było miejsca, a On głosił im naukę. Wtem przyszli do Niego z paralitykiem, którego niosło czterech. Nie mogąc z powodu tłumy przynieść Go do Niego, odkryli dach nad miejscem, gdzie Jezus się znajdował i przez otwór spuścili nasze, na których leżał paralytyk. Jezus, widząc ich wiarę, rzekł do paralytyka: „Synu, odpuszczają ci się twoje grzechy” Mówię ci: Wstań, weź swoje nosze i idź do domu! On wstał, wziął zaraz swoje nosze i wyszedł na oczach wszystkich. Zdumieli się wszyscy i wielbili Boga mówiąc: „Jeszcze nigdy nie widzieliśmy czegoś podobnego”.

3. Rozmowa na temat przeczytanego tekstu.

Podkreślenie, że choremu człowiekowi potrzebny jest nie tylko lekarz, który potrafi leczyć ciało, ale przede wszystkim Pan Jezus, który leczy ciało i duszę.

4. Zabawa „Dom”.

Jesteśmy teraz w swoim pokoju. Tu wolno nam głośno mówić, śpiewać, nawet fikać koziółki. Ale dziś musi być inaczej. Obok jest pokój, w którym od kilku dni leży chora babcia. Przed chwilą był u niej lekarz, który prosił, żeby w domu było cicho, bo to poważna choroba. Nie możemy więc hałasować.

Nauczyciel rozmawia z dziećmi o tym, co to znaczy „zachowywać się cicho”. Dzieci mogą też zademonstrować ciche chodzenie, ciche zamykanie drzwi, ostrożne zasuwanie krzeselka, mówienie szeptem, itp. Na końcu nauczyciel podsumowuje treść zabawy:

- Dlaczego zachowaliśmy ciszę?

Cichym zachowaniem możemy pomóc komuś, kto źle się czuje, ulżyć mu w cierpieniu.

(Źródło: *W świecie mojego Boga, Jedność*, s.101)

5. Przygotowanie upominku dla osoby starszej.

W naszym otoczeniu mieszkają ludzie, którzy potrzebują wsparcia i pomocy. Czekają na to, by ktoś ich odwiedził, porozmawiał z nimi.

- W jaki sposób możemy sprawić chorym radość? –
odpowiedzi dzieci.

Nauczyciel rozdaje dzieciom wycięte kolorowe kwiaty. Dzieci ozdabiają nimi serce. Nauczyciel zachęca, aby to serce zaniósł komuś, kto jest smutny, chory, kto potrzebuje pomocy.

1. Wyjście do osoby chorej, mieszkającej w pobliżu ochronki.

- Przypomnienie zasad bezpieczeństwa
- Rozmowa z osobą chorą o tym, jak się czuje, czego potrzebuje
- Wręczenie upominku z życzeniem szybkiego powrotu do zdrowia.

1. Zestaw ćwiczeń gimnastycznych (*patrz dzień1*).

2. Czytanie Nowego Testamentu.

3. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Podziękowanie za dobro, przeproszenie za niewłaściwe zachowanie. Uwrażliwienie na potrzebę niesienia pomocy osobom starszym i chorym.

3. Zabawy na placu zabaw.

MARZEC (tydzień 1, dzień 5)

Temat tygodnia: Z Jezusem idziemy drogą Krzyżową.

Temat dnia: Wielkopostne Nabożeństwa.

Cel operacyjny: Dziecko wymienia nabożeństwa wielkopostne.

Środki dydaktyczne: fioletowy materiał, krzyż, obrazki przedstawiające stacje Drogi Krzyżową, stroje i rekwizyty na Drogę Krzyżową; B. Łojewska, *Scenariusze zajęć do ksiąg autorstwa G. Koby. Czytanka Sześciolatka*, wyd. KOBA, Kraków 2000.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- Pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne (patrz dzień 1).

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

4. Wspólna modlitwa poranna - dzień Najświętszego Serca Pana Jezusa

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Katecheza.

2. Rozważanie Stacji Drogi Krzyżowej.

Nauczyciel pokazuje dzieciom krzyż.

•

Co przypomina nam krzyż?

Każdy krzyż przypomina nam, że Pan Jezus z miłości do nas wziął krzyż na swoje ramiona i umarł na nim. Podczas nabożeństwa Drogi Krzyżowej rozważamy czternaście stacji, które przypominają nam o wielkim cierpieniu Pana Jezusa.

W Wielkim Poście więcej się modlimy. Przychodzimy też w każdy piątek na Drogę Krzyżową, a w niedzielę na Gorzkie Żale. Są to nabożeństwa, które przypominają nam, jak bardzo cierpiał Pan Jezus z miłości do nas. (Nauczyciel zachęca, aby dzieci przychodziły na te nabożeństwa i ofiarowały ten trud dla Pana Jezusa).

3. Śpiew piosenki pt. „Rysuję krzyż” (patrz dzień 2).

4. Praca plastyczna w grupach. Zachęcanie do zgodnego współdziałania.

Dzieci wykonują książeczkę ilustrującą kolejne stacje Drogi Krzyżowej:

- kolorują obrazki poszczególnych stacji,
- porządkują obrazki wg kolejności zdarzeń,
- przeliczają stacje Drogi Krzyżowej

5. Zabawa dydaktyczna „Wietrzyk psotnik”.

Na tablicy nauczyciel umieszcza sylwety koszy. Na każdym koszu układ trzech figur geometrycznych, np.: koło – trójkąt – koło; kwadrat – trójkąt – kwadrat; trójkąt – koło – trójkąt. Dzieci przeliczają i nazywają umieszczone na nich figury geometryczne. Następnie Nauczyciel przypina w rozsypce kwiatki, które rozsypał psotny wietrzyk. Kwiatki posiadają również narysowane figury geometryczne w pewnym układzie. Zadaniem dzieci jest posegregować kwiatki i włożyć do odpowiednich koszy zgodnie z układem figur geometrycznych na kwiatkach i na koszach. Dzieci przeliczają kwiatki w koszach, stosując liczebniki porządkowe i główne, np. w pierwszym koszu jest pięć kwiatków, w drugim sześć... Dzieci porównują, w którym koszu jest najwięcej, najmniej, i o ile więcej lub mniej kwiatków.

(Źródło: B. Łojewska, *Scenariusze zajęć. Czytanka Sześciolatka*, s. 53)

Część III

1. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Podziękowanie Bogu za otrzymane dobro. Przypomnienie i zachęcenie dzieci do uczestnictwa w nabożeństwach Drogi Krzyżowej i Gorzkich Żali.

2. Zabawy w kącikach zainteresowań.

Tygodniowy plan pracy w ochronie - MARZEC, tydzień 2

Temat tygodnia: <i>Pracą służymy innym ludziom</i>		Treści wychowawczo - dydaktyczne						
Dzień tygodnia	Temat dnia	Cel operacyjny	Obszar fizyczny	Obszar umysłowy	Obszar społeczny	Obszar kulturowy	Obszar moralny	Obszar religijny
Poniedziałek	<i>Dlaczego ludzie pracują?</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko próbuje wyjaśnić dlaczego każdy człowiek powinien pracować 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne • Zestaw ćwiczeń gimnastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • Opowiadanie • Opisywanie ilustracji przedstawiających ludzką pracę • Poznawanie przysłów o pracy np. „Bez pracy nie ma kołaczy” 	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie do odpowiedzialnego pełnienia wyznaczonych zadań i dyżurów oraz szacunku dla pracy innych 	<ul style="list-style-type: none"> • Piosenka ilustrowana ruchem 	<ul style="list-style-type: none"> • Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – dzień Opatrzności Bożej
Wtorek	<i>Praca moich rodziców</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko próbuje opowiadać o pracy swoich rodziców 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne • Zabawy naśladowcze 	<ul style="list-style-type: none"> • Wiersz • Nazywanie różnych zawodów na podstawie ilustracji • Nazywanie i przyporządkowywanie narzędzi pracy, przyborów i akcesoriów do danego zawodu • Podział wyrazów na sylaby i głoski • Zagadki 	<ul style="list-style-type: none"> • Budzenie zainteresowania historią swojej rodziny i pracą zawodową rodziców 		<ul style="list-style-type: none"> • Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – dzień Aniołów Stróżów • Katecheza
Środa	<i>W czym mogę naśladować Świętego Józefa?</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko próbuje naśladować Św. Józefa 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzbogacanie słownictwa • Rozwijanie sprawności grafomotorycznej • Utrwalenie nazw miesięcy • Opowiadanie 	<ul style="list-style-type: none"> • Uświadamianie wartości i konieczności pracy w życiu człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • Rytmika 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie ze Św. Józefem jako wzorem pracowitości, dokładności, odpowiedzialności, sumienności • Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – dzień Świętego Józefa • Czytanie Starego Testamentu

Czwartek	<i>Dziękujemy tym, którzy służą nam swoją pracą</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko wyraża wdzięczność Panu Bogu za dar chleba 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne • Zestaw ćwiczeń gimnastycznych • Ćwiczenia logorytmiczne 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z etapami powstawania chleba (uwzględnienie pracy rolnika, młynarza, piekarza itd.) • Rozwijanie orientacji w przestrzeni - określanie kierunku ruchu 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczenie szacunku dla chleba i każdej ludzkiej pracy 		<ul style="list-style-type: none"> • Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – dzień Najświętszego Sakramentu • Modlitwa dziękczynna za dar chleba • Czytanie Nowego Testamentu
Piątek	<i>Moje małe prace w domu i ochronce</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko czynnie uczestniczy w pieczeniu ciastek 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z wagą i jej przeznaczeniem • Stosowanie określeń: ciężki – cięższy, lekki – lżejszy, cięższy od, lżejszy od, taki sam 	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie do współpracy • Wdrażanie do porządkowania miejsca pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • Pieczenie ciastek 	<ul style="list-style-type: none"> • Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – dzień Najświętszego Serca Pana Jezusa • Katecheza

MARZEC (tydzień II, dzień 1)

Temat tygodnia: Pracą służymy innym ludziom.

Temat dnia: Dlaczego ludzie pracują?

Cel operacyjny: Dziecko próbuje wyjaśnić, dlaczego każdy człowiek powinien pracować.

Środki dydaktyczne: W. Żaba – Żabińska, Cz. Cyrański, *Pięciolatek. Bawię się i uczę. Przewodnik metodyczny, cz. 1, 3 i 5*, MAC EDUKACJA, Kielce 2004, *Program dydaktyczno – wychowawczy wg koncepcji bł. E. Bojanowskiego dla dzieci 3 – 6 letnich. Przez okulary wiary*, Rymanów 2002, płyta CD, *Śpiewające brzdące, cz. 5* i książka wyd. Grafikom, Poznań 2003; *Kocham dobrego Boga. Przewodnik metodyczny do nauki religii dla dzieci sześciolatek*, red. E. Osowska, Ks. J. Stala, wyd. Jedność, Kielce 2007; obrazek przedstawiający Świętą Rodzinę; bębenek, piórka, nagrania różnych melodii, koła od sersa.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne.

Zabawa z elementem podskoku Szycie .

Nauczyciel rozkłada kółka od sersa (w rzędach, z odstępami pomiędzy nimi). Dzieci kolejno przeskakują przez nie.

Zabawa Przygotowujemy posiłek.

Dzieci dobierają się w pary. Jedno leży przodem (na brzuchu) na dywanie, drugie naśladuje krojenie warzyw, lekko uderzając ustawionymi pionowo rękami partnera w plecy. Następnie naśladuje ucieranie – rozcierając pięścią plecy partnera. Potem następuje zmiana ról.

Zabawa Kierowca różnych pojazdów.

Nauczyciel wypowiada różne liczby, a dzieci naśladują kierowanie różnymi pojazdami. Gdy powie jeden, dzieci jeżdżą na rowerach; dwa – dobierają się w pary, tworząc rzędy i jadą motocyklem; trzy – tworzą zaprzęgi; cztery – dłuższe rzędy, pociągi.

(Źródło: *Pięciolatek. Bawię się i uczę. Przewodnik metodyczny, cz. 5, s. 33*)

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

Krótką rozmowa mająca na celu zapoznanie dzieci z tematyką tygodnia oraz tematem dnia.

4. Wdrażanie do odpowiedzialnego pełnienia wyznaczonych zadań i dyżurów.

Wyznaczenie dyżurnych, przydzielenie konkretnych zadań i dyżurów.

5. Wspólna modlitwa poranna – dzień Opatrzności Bożej.

Modlitwa dziękczynna skierowana do Boga Ojca za bogactwo Jego darów - wykorzystanie wiersza s. Z. Szymanek pt. *Chcę podziękować Ci, Boże.*

Chcę podziękować Ci, Boże,

że „wymyśliłeś” zboże,

że złote kłosy ziarna mają,

które się potem chlebem stają.

Bochenek chleba pachnący, świeży,

zawsze na stole naszym leży.

Za to, że nam go nie brakuje,

Tobie codziennie, Boże, dziękuję!

(Źródło: Program dydaktyczno – wychowawczy wg koncepcji bł. E. Bojanowskiego dla dzieci 3 – 6 letnich. Przez okulary wiary, s. 151)

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Nauka piosenki pt. „Chleb dla Ciebie”.

I. Kiedy śpimy smacznie w łóżku,

tysiąc gwiazd na niebie.

Jest ktoś taki kto pracuje,

piecze chleb dla ciebie.

Abyś rano mógł w przedszkolu

jeść świeżutki chlebek,

piekarz całą noc pracuje,

piecze chleb dla ciebie.

Ref.: *Rogalik, bułeczka bardzo pyszne są*

i już wszystkie dzieci zajadać je chcą.

Jest chlebek chrupiący, pyszną skórkę ma.

La, la, la, la, la, la. /2x

II. *A kto słodkie bułki piecze*

i pyszne ciasteczka,

wielkie torty i makowce,

lukrowe serduszka?

To cukiernik jest, mój drogi,

on dla nas to robi,

abyś latem dla ochłody,

pyszne mógł jeść lody.

2. Zabawa ruchowa do piosenki:

Na słowa: *Kiedy śpimy smacznie w łóżku*, - dzieci kładą głowę na złożone obie ręce, naśladując spanie.

Tysiąc gwiazd na niebie - kręcą rozłożonymi dłońmi nad głową, naśladując migoczące gwiazdy na niebie.

Jest ktoś taki kto pracuje - klaszczą w rytm ćwierćnut.

Pieczy chleb dla ciebie - wykonują rękoma przed sobą młynek.

Abyś rano mógł w przedszkolu - rozkładają obie ręce na boki.

Jeść świeżutki chlebek - naśladują rękoma jedzenie.

Piekarz całą noc pracuje - klaszczą w rytmie ćwierćnut.

Pieczy chleb dla ciebie - wykonują rękoma przed sobą młynek.

Podczas śpiewania refrenu dzieci dobierają się parami i tańczą w kółeczku.

A kto słodkie bułki piecze - dzieci wykonują przed sobą młynek.

I pyszne ciasteczka - głaszczą się po brzuchu.

Wielkie torty i makowce - zataczają rękoma koło, pokazując jakie duże są ciasta.

Lukrowe serduszka? - kładą obie złożone ręce na sercu.
To cukiernik jest mój drogi – rozkładają ręce na boki.
On dla nas to robi - wykonują przed sobą młynek.
Abyś latem dla ochłody - wachlują się ręką naśladując wachlarz.
Pyszne mógł jeść lody - głaszczą się po brzuchu.
(Źródło: *Śpiewające brzdące*, cz.5)

3. Zabawa: „Wozy jadą do młyna”.

Dzieci dobierają się trójkami. Dwoje stoi z przodu, trzymając się za ręce – są parą koni, trzecie stoi z tyłu i trzyma je za ręce. Wozy jadą ze zbożem do młyna. Słyszą tylko odgłos kopyt końskich na ulicy (kłaskanie językiem).
(Źródło: *Pięciolatek. Bawię się i uczę. Przewodnik metodyczny*, cz.1, s.102)

4. Słuchanie opowiadania A. Galicy „Bajeczka piekarska”.

Dawno, dawno temu, za górami, za lasami, aż na Śląsku, w mieście Piekary, żył sobie piekarz, pan Mączka. Codziennie wstawał o świcie i piekł chleb, biały podłużny i czarny podłużny, biały i czarny, z mąki białej i razowej.

Musiał się spieszyć i uwijać, bo już od rana pod piekarnią stali ludzie i czekali na świeży i pachnący chleb.

I gdy tylko piekarz Mączka sprzedał wszystkie białe chleby i razowe chleby, musiał się znowu zabierać do pracy i piec chleb biały i razowy na kolację dla swojej rodziny.

Pewnego dnia przyszły do piekarni dzieci pana Mączki - miał ich aż sześcioro - i zaczęły marudzić:

- *Tato, już nam się znudził ten chleb.*
- *Jak może znudzić się chleb - zdziwił się piekarz - taki pyszny, pachnący i chrupiący?*
- *Ale zawsze jest taki sam - marudziły dzieci.*
- *A co będziecie jeść na kolację? - spytał piekarz Mączka.*
- *Upiecz nam jakiś inny chleb - prosiły dzieci.*

Pan Mączka przyjrzał się swoim dzieciom, które bardzo kochał, pomyślał chwilę i powiedział:

- *Dobrze, dla każdego z was upiekę coś innego - i zabrał się do roboty.*
- A dzieci przyglądały się uważnie temu, co robi ich tata.*
- *Dla Bartka zrobię chlebek okrągły jak jego buzia - mrucał Mączka.*
- *A dla Zosi upiekę chałkę zaplecioną tak jak jej warkoczyk.*

Po chwili chałka była gotowa, a pan Mączka zaczął z ciasta robić waleczki, a z waleczków kółka.

- *To będą obwarzanki dla Martysi strojnisi, może je sobie zawiesić na szyi, jak korale.*
- Martysia była bardzo zadowolona z rumianych obwarzanków na sznurku.*
- *A ja, a dla mnie? - dopytywał się Antos.*
- *Dla ciebie zrobię bułkę paluszek, bo jesteś chudy jak paluszek i mały jak paluszek - powiedział pan Mączka - ale gdy zjesz dużo takich paluszków, to na pewno urośniesz.*
- A teraz zrobię coś dla Zuzi, popatrzcie, jak się pięknie do mnie uśmiecha z wózecka.*
- I pan Mączka zrobił dla Zuzi słodki rogalik podobny do uśmiechniętej buzi, a Zuzia zaraz się zabrała do chrupania rogalika.*

- *Tato - pisnął piegowaty Maciuś - a o mnie zapomniałeś?*
- *Czy spotkałeś kiedyś tatę, który zapomniałby o swoim synku? - uśmiechnął się pan Mączka i raz - dwa ulepił okrągłą buleczkę posypaną makiem.*
- *Tato, ta bułka jest piegowata tak jak ja - uśmiechnął się Maciuś.*

Ale piekarz Mączka już tego nie słyszał, bo zmęczony usnął przy piecu.

(Źródło: *Pięciolatek. Bawię się i uczę. Przewodnik metodyczny*, cz. 5, s. 34)

5. Rozmowa na temat opowiadania.

- Jak nazywał się piekarz?
- Gdzie mieszkał?
- Kto odwiedził piekarza?
- Co upiekł pan Mączka dla swoich dzieci?
- Czy praca piekarza jest trudna?

6. Nazywanie czynności, jakie wykonuje pan Mączka.

Nauczyciel pomaga dzieciom, pokazując (pantomima) dane czynności, np.: wyrabia ciasto, formuje, wkłada do pieca, wyciąga z pieca, posypuje makiem.

(Źródło: *Pięciolatek. Bawię się i uczę. Przewodnik metodyczny*, cz. 5, s. 35)

7. Zabawa ruchowo - naśladowcza „Pracujemy razem”.

Dzieci wspólnie naśladować czynności osób wykonujących dany zawód. Nazwę zawodu podaje nauczyciel.

(Źródło: *Pięciolatek. Bawię się i uczę. Przewodnik metodyczny*, cz. 5, s. 35)

8. Słuchanie przysłów:

- Bez pracy nie ma kołaczy
- Wytrwałością i pracą ludzie się bogacą

9. Święta Rodzina wzorem pracowitości i odpowiedzialności.

Maryja i Święty. Józef to rodzina Jezusa. Dom rodzinny Jezusa znajdował się w małym mieście Nazaret. Święty Józef był stolarzem. Stolarz to człowiek, który wykonuje z drewna stoły, krzesła i inne przedmioty. Święty Józef bardzo ciężko pracował, aby Jego rodzina miała chleb, ubrania i inne potrzebne rzeczy. Maryja, Mama Jezusa, zajmowała się pracą w domu: gotowała, prala, sprzątała. W ten sposób troszczyła się o swoją rodzinę. Jezus chętnie pomagał swoim najbliższym w codziennych obowiązkach. Dokładnie nie wiemy, jak przebiegało życie Rodziny Jezusa w Nazarecie, ale możemy sobie wyobrazić, że Święty Józef uczył Jezusa o otaczającym świecie i pokazywał różne prace stolarskie, a Jego Mama uczyła Go codziennych prac w domu. Jezus bardzo kochał swoich rodziców. Zawsze im pomagał i dziękował im za pracę i trud. W Świętej Rodzinie wszyscy byli dla siebie dobrzy, mili i pomagali sobie nawzajem. Razem pracowali, modlili się i cieszyli. Święta Rodzina była bardzo szczęśliwa ponieważ mieszkał w niej Jezus, panowała zgoda i miłość. Nasza rodzina może być podobna do rodziny Jezusa. Święta Rodzina jest najlepszym przykładem dla naszych rodzin. Dobry Boże prosimy Cię, aby nasi rodzice byli tak dobrzy i kochający jak Maryja i Józef. Dobry Boże, niech wszystkie dzieci kochają swoich rodziców i będą im posłuszne i pomocne, jak mały Jezus.

(Źródło: *Przewodnik metodyczny dla 6 – latków. Kocham dobrego Boga, Katecheza 25*, s. 38 - 41)

10. Szacunek wobec rodziców

Rodzice zasługują na szacunek za wszystko, co dla nas robią dlatego nie wolno nam:

- źle o nich mówić
- podnosić na nich głos
- okłamywać ich
- nie słuchać ich poleceń

Za to powinniśmy:

- kochać ich
- szanować

- okazywać posłuszeństwo
- pomagać

RODZICÓW KOCHAM I SZANUJĘ, BO ICH SERCA POTRZEBUJĘ.

11. Zestaw ćwiczeń gimnastycznych metodą R. Labana.

- **Czynności organizacyjno – porządkowe**

Dzieci ustawiają się w kole przy muzyce. W przerwie muzyki – przedstawienie celu zajęć, umotywowanie i zachęcanie do ćwiczeń.

- **Zabawa orientacyjna**

Dzieci tańczą przy muzyce w dowolny sposób. Gdy muzyka cichnie, kładą się na podłożu zwinięte w kłębek. Po ponownym usłyszeniu muzyki dzieci tańczą w dowolny sposób. Gdy muzyka znowu ucichnie, kładą się przodem na podłożu.

- **Zabawa kształtująca wycucie własnego ciała i gibkość *Kielkujące ziarenko***

Dzieci leżą na podłożu zwinięte w kłębek (są *ziarenkami*), w tle słychać cichą muzykę. Dynamika muzyki narasta, a dzieci stopniowo prostują się i wstają, pokazując, jak rośnie kwiatek (wg własnej inwencji).

- **Ćwiczenie kształtujące wycucie przestrzeni.**

Dzieci w siadzie rozkrocznym. Słyszac jedno uderzenie w bębenek, przesuwa ja piłeczkę jak najdalej do przodu, a następnie przyciągają ją do siebie. Słyszac dwa uderzenia w bębenek, przesuwa ja piłeczkę jak najdalej do tyłu, a następnie przyciągają ją do siebie. Na jedno klaśnięcie przesuwa ja piłeczkę jak najdalej w prawo, a następnie przyciągają ją do siebie. Na dwa klaśnięcia przesuwa ja piłeczkę jak najdalej w lewo, a następnie przyciągają ją do siebie.

- **Zabawa kształtująca wycucie własnego ciała i orientację *Cześć, łokcie*.**

Dzieci maszerują po obwodzie koła. Na sygnał bębena i hasło *Cześć, łokcie* stykają swoje łokcie. Analogicznie wyglądać będą zabawy: *cześć kolana, cześć stopy, cześć ręce, cześć ręce – barki itp.*

- **Zabawa kształtująca postawę ciała *Wiaterek – wichura*.**

Dzieci stoją w kole w odległości pozwalającej na swobodne ruchy ramionami (ramiona wzniesione w bok). Słyszac powolny i delikatny odgłos bębena, naśladowa zachowanie drzew przy delikatnym wietrzyku. Słyszac mocniejszy odgłos bębena, dzieci naśladowa zachowanie drzew przy mocniejszym wietrze itd., aż do silnej *wichury*.

- **Zabawa kształtująca gibkość *Drwal* – zabawa w parach.**

Jedno dziecko jest *świętym drzewem*, drugie – *drwalem*. Słyszac odgłos bębena, *drwal* próbuje ciągnąć *drzewo* (chwyta ja leżące dziecko za nogi) kilka kroków. Podczas przerwy w grze następuje zmiana ról.

- **Zabawa kształtująca płynność ruchu, wycucie ciężaru ciała *Zamrożone wiatraki*.**

Przy muzyce dzieci wykonują krążenia ramionami. Podczas przerwy unieruchamiają ramiona w pozycji, w której się aktualnie znajdują. Ponownie usłyszenie muzyki jest sygnałem do ponownego krążenia ramionami.

- **Ćwiczenia oddechowe.**

Każde dziecko trzyma w dłoni piórko. Słyszac jedno uderzenie w bębenek, dzieci dmuchają na piórko, dwa – przestają dmuchać i oddychają swobodnie.

- **Podsumowanie zajęć.**

Zbiórka w szeregu, przypomnienie celów zajęć, ocena aktywności ćwiczących.
(Źródło: *Pięciolatek. Bawię się i uczę. Przewodnik metodyczny, cz. 3, s. 20 - 21*)

Część III

1. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Próba przejścia wraz z dziećmi poprzez kolejne wydarzenia dnia. Podziękowanie Bogu za otrzymane dobro i łaski oraz za sytuacje, w których sprawiliśmy komuś radość.
Nawiązanie do sytuacji konfliktowych, które zaistniały, zwrócenie szczególnej uwagi na potrzebę przeproszenia Boga Ojca za to, co było złe oraz tej osoby, której sprawiliśmy przykrość.
Udzielenie pochwał i napomnień.

2. Zabawy manipulacyjno - konstrukcyjne.

MARZEC (tydzień II, dzień 2)

Temat tygodnia: Pracą służymy innym ludziom.

Temat dnia: Praca moich rodziców.

Cel operacyjny: Dziecko próbuje opowiadać o pracy swoich rodziców.

Środki dydaktyczne: strzykawka, plaster, szczotka, grzebień, lusterko, łyżka, widelec, tarka, łyżka wazowa, stetoskop, recepta, skrawek materiału, szpulka, nici, miarka krawiecka, waga, kasa, torba na zakupy itp.; ilustracje przedstawiające zawody prezentowane w wierszu, obrazki przedstawiające narzędzia pracy (kielnia, piła, książka, stetoskop, paleta, wałek do ciasta), tamburyn, gra edukacyjna – *Zawody i ich atrybuty*; E. Januchta, W. Żaba – Żabińska, *Szkoła Pięciolatek. Przewodnik metodyczny*, cz. 3, MAC EDUKACJA, Kielce 2004; L. I. Barwicka, *Z Aniołami przez życie*, nakład Zgromadzenie Sióstr od Aniołów; R. Sprawka, J. Graban, *Logopedyczne zabawy grupowe dla dzieci od 4 do 7 lat*, wyd. Harmonia, Gdańsk 2007, J. Graban, R. Sprawka, *Trening sluchu – ćwiczenia rozwijające percepcję słuchową u dzieci*, wyd. Harmonia, Gdańsk 2007, W. Żaba – Żabińska, Cz. Cyrański, *Pięciolatek. Bawię się i uczę. Przewodnik metodyczny*, cz 5, MAC EDUKACJA, Kielce 2004, B. Florczuk, P. Kaja, W. Żaba – Żabińska, Cz. Cyrański, *Sześciolatek. Bawię się i uczę. Przewodnik metodyczny*, cz. 5, MAC EDUKACJA, Kielce 2004.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne (*patrz dzień 1*).

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

Krótką rozmową mającą na celu zapoznanie dzieci z tematem dnia dzisiejszego.

4. Wspólna modlitwa poranna – *dzień Aniołów Stróżów*.

(Autor: M. Bednarz TJ)

Kiedy czuwam, kiedy śpię,

Ty w opiece trzymasz mnie.

Jesteś cichy, utajony.

Wciąż doznaję Twej obrony.

Kiedy na mnie czyha zło,

Ty mnie chronisz ręką swą.

Bogu Ojcu i Synowi

I Świętemu też Duchowi oddaj mnie.

Oddaj mnie małego, oddaj mnie dużego,

Oddaj w życiu oddaj w śmierci

Niech się wola Boża święci.

Amen. Amen. Alleluja!

(Źródło: L. I. Barwicka, *Z Aniołami przez życie*, s. 62)

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Segregowanie przedmiotów wg przeznaczenia (do danego zawodu).

Na dywanie leży sześć obręczy, ilustracje wybranych zawodów oraz przedmioty charakterystyczne dla danych zawodów (strzykawka, plaster, szczotka, grzebień, lusterko, łyżka, widelec, tarka, łyżka wazowa, stetoskop, recepta, skrawek materiału, szpulka, nici, miarka krawiecka, waga, kasa, torba na zakupy itp.). Dzieci liczą obręcze. Przy każdej obręczy kładą ilustrację, nazywając przedstawiony na niej zawód. Następnie segregują przedmioty do odpowiednich obręczy.

(Źródło: *Szkoła Pięciolatka. Przewodnik metodyczny*, cz. 3, s.113)

2. Słuchanie wiersza.

Kto dom stawia? – Murarz!

Kto chleb piecze? - Piekarz!

Kto stół robi? – Stolarz!

Każdy jakiś zawód ma,

Swoją pracę dobrze zna.

W domu, w polu, w szkole też.

Pracuj z nami, jeśli chcesz!

Kto maluje? – Malarz!

Kto nas leczy? – Lekarz!

Książki pisze? – Pisarz!

A ty? Gdzie uciekasz?

Każdy jakiś zawód ma,

Swoją pracę dobrze zna.

Dookoła praca wre,

By nam lepiej wiodło się!

(Źródło: *Szkoła Pięciolatka, Przewodnik metodyczny cz.3 s.109*)

3. Rozmowa na temat „*Kim chciałbym zostać.*”

Dzieci wypowiadają się na temat tego, jaki zawód chciałyby wykonywać, gdy będą dorosłe. Starają się uzasadnić swój wybór.

(Źródło: *Pięciolatek. Bawię się i uczę. Przewodnik metodyczny*, cz 5, s. 41)

4. Zabawa ruchowo – artykulacyjna „*Pożar*”.

Osoba prowadząca dzieli dzieci na dwie grupy: płomień i strażaków. Pierwsza otrzymuje czerwone wstążki, druga – papierowe hełmy. Na dźwięk dzwoneczka strażacy zaczynają gasić pożar, naśladując szum wody (szszsz...). W tym czasie dzieci naśladujące płomień wymawiają głoskę Sass.... Po chwili uczestnicy zamieniają się zadaniami.

(Źródło: R. Sprawka, J. Graban, *Logopedyczne zabawy grupowe dla dzieci od 4 do 7 lat*, s. 115)

5. Analiza i synteza głoskowa wyrazów – „*Zawody*”.

Dzieci siedzą w kręgu. Prowadzący wprowadza w temat zajęć. Następnie rozkłada obrazki, na których znajdują się przedstawiciele różnych zawodów. Wymawia głoskami nazwę i prosi wskazane dziecko o wybranie prawidłowego obrazka. To samo zadanie wykonują pozostałe dzieci. Po zakończeniu tej części zabawy każdy uczestnik powinien mieć jeden obrazek. Następnie osoba prowadząca poleca, aby obok siebie w parach usiadły dzieci mające obrazki z zawodami, których nazwy kończą się na tę samą głoskę.

krawiec – szewc kierowca – pielęgniarka policjant – pilot aktor – fryzjer
strażak – górnik

(Źródło: J. Graban, R. Sprawka, *Trening sluchu – ćwiczenia rozwijające percepcję słuchową u dzieci*, s. 77)

6. Ćwiczenia językowe:

Określanie (czasowników), co robią osoby wykonujące dane zawody, np.:

Lekarz - leczy,

Nauczyciel – uczy,

Piosenkarz – śpiewa,

Fryzjer – czesze, ścina włosy,

Malarz - maluje,

Aktor – gra różne role...

(Źródło: *Pięciolatek. Bawię się i uczę. Przewodnik metodyczny*, cz.5 s.39)

7. Zgaduj – zgadula dotycząca nazw zawodów.

Za ladą sklepową – waży to i owo...

Czy klient mały, czy duży –

Każdego uprzejmie obsłuży. (sprzedawca)

Jaki zawód

Wykonują panie,

Których zajęciem

Jest gotowanie? (kucharki)

Leczy wszystkich ludzi,

Odwiedza też chore dzieci.

Chodzi w białym fartuchu.

Kto to jest? Czy wiecie? (lekarz)

Kto za zeszytem przegląda zeszyt?

Choć jest zmęczony – jeszcze pracuje.

Gdy stawia piątkę – bardzo się cieszy!

Przykro mu bardzo – gdy stawia dwójkę. (nauczyciel)

(Źródło: *Sześciolatek. Bawię się i uczę*, cz. 5, s. 39)

8. Analiza i synteza zdania – „Cegielki”.

Osoba prowadząca rozkłada obrazki – puzzle, na których znajdują się przedmioty związane z różnymi zawodami. Każde dziecko losuje jeden obrazek. Dzieci dobierają się w pary, łącząc pasujące do siebie puzzle. W parach układają zdanie, w którym wykorzystują nazwy przedmiotów znajdujących się na obrazkach. Prezentują zdanie pozostałym uczestnikom, których zadaniem jest określenie liczby słów w nim występujących.

ster – statek

suszarka – grzebień

nici – sukienka

leki – strzykawka

garnek – talerz

cegła – dom

(Źródło: J. Graban, R. Sprawka, *Trening sluchu – ćwiczenia rozwijające percepcję słuchową u dzieci*, s. 77)

9. Zabawa „Gdzie pracuje mama, gdzie pracuje tata?”

Dzieci kolejno opowiadają o tym, co robią ich rodzice w pracy. Pozostali członkowie grupy starają się odgadnąć, jaki zawód wykonują rodzice danego dziecka.

(Źródło: *Szkoła Pięciolatka. Przewodnik metodyczny*, cz.3, s.109)

Część III

1. Katecheza.

2. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Próba przejścia wraz z dziećmi poprzez kolejne wydarzenia dnia. Podziękowanie Bogu za otrzymane dobro i łaski oraz za sytuacje, w których sprawiliśmy komuś radość.

Nawiązanie do sytuacji konfliktowych, które zaistniały, zwrócenie szczególnej uwagi na potrzebę przeproszenia Boga Ojca za to, co było złe oraz tej osoby, której sprawiliśmy przykrość.

Udzielenie pochwał i napomnień.

3. Rozwijanie uwagi słuchowej – „Gwoździe”

Dzieci stoją w kręgu. Prowadzący, naśladowując uderzenie młotkiem, wystukuje przy pomocy kłoców dowolną strukturę rytmiczną, składającą się z 4 - 8 elementów. Prosi, aby dzieci policzyły w myślach uderzenia i podskoczyły obunóż tyle razy, ile było elementów w podanej strukturze rytmicznej. Zabawę prowadzący powtarza kilka razy, zmieniają rytm.

(Źródło: J. Graban, R. Sprawka, *Trening sluchu – ćwiczenia rozwijające percepcję słuchową u dzieci*, s. 77)

4. Zabawy manipulacyjno - konstrukcyjne.

MARZEC (tydzień II, dzień 3)

Temat tygodnia: Pracą służymy innym ludziom.

Temat dnia: W czym mogę naśladować Świętego Józefa.

Cel operacyjny: Dziecko próbuje naśladować Świętego Józefa.

Środki dydaktyczne: obraz przedstawiający Świętego Józefa; M. Bogdanowicz, M. Rożyńska, *Dni tygodnia, pory roku i miesiące*, wyd. Harmonia, Gdańsk 2006; E. Osewska, *Jestem dzieckiem Bożym. Przewodnik metodyczny do podręcznika do nauki religii dla dzieci pięcioletnich*, wyd. JEDNOŚĆ, Kielce 2008; s. S. Kardas, *W naszej ochronce bawmy się wesoło*, cz. 2, Tarnów 1993; chusta animacyjna, 12 postaci: 3 białe ubranka (symbol zimy), 3 zielone ubranka (symbol wiosny), 3 żółte ubranka (symbol lata), 3 brązowe ubranka (symbol jesieni), tarcza zegara, wskazówki; Pismo Święte;

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne (*patrz dzień 1*).

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

Krótką rozmową mającą na celu zapoznanie dzieci z tematem dnia dzisiejszego.

4. Wspólna modlitwa poranna – dzień Św. Józefa

Święty Józef wypoczywa,

Zmęczony robotą.

Jezus krząta się po izbie

I sprząta z ochotą.

Poukładał już narzędzia,

Podłogę zamiata.

Jaka miła jest rodzinna,

Czysta, ładna chata.

(Źródło: *Jestem dzieckiem Bożym. Przewodnik metodyczny dla 5 – latków, Katecheza 8, s. 32*)

5. Czytanie Starego Testamentu (można wziąć fragment o Józefie Egipskim – o kłosach i latach urodzaju i głodu).

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Święty Józef – Opiekun Pana Jezusa i nasz.

Wstaje wcześnie rano, ubiera się szybko. Nie zawsze zdąży zjeść śniadanie, bierze więc kanapkę do kieszeni. Podchodzi do Twojego łóżeczka, ale Ty jeszcze smacznie śpisz, więc cię

nie budzi. Może Cię ucałuje, a może tylko uśmiechnie się i z pośpiechem biegnie do pracy. Wróci zmęczony, może na godzinę szesnastą, przyniesie mamie pieniądze ciężko zapracowane – na jedzenie i ubranie. Taki jest kochany! Kto to...? Tatuś! W jakim pracuje zawodzie Twój tatuś?... Mały Pan Jezus też potrzebował Tatusiowej opieki, a Jego Ojciec, Pan Bóg, przebywa przecież w niebie. Więc dał swojemu Synowi kogoś, kto go zastępował, ale kochał jak tatuś. To św. Józef. Był stolarzem. Jego praca była ciężka i trudna: przecinał drzewo, wygładzał deski, robił z nich różne sprzęty. Pracował bardzo dobrze i cichutko na ziemi, a nie dostał żadnego orderu, żadnego oznaczenia – dopiero w niebie. Często bolały go spracowane ręce. Ale, gdy do warsztatu przybiegał mały Jezusek, to zmęczone ręce podnosiły go do góry, gładziły po główce, przytulały do serca, robiły lub naprawiały zabawki i nie czuły już zmęczenia. Bo miłość ma taką wielką moc, że trudy zamienia w radość! Św. Józef ogromnie kochał Jezusa i Maryję. Kocha i teraz, gdy jest w niebie. Ale kocha również wszystkie dzieci, wszystkich tatusiów i mamy, kocha ludzi pracujących i zmęczonych. Modli się za nimi w niebie. Wie o tym twój tatuś i często prosi św. Józefa, aby mu pomagał w pracy, w kłopotach – i On naprawdę pomaga! Jest dobry i kochany.

(Źródło: s. S. Kardas, W naszej ochronce bawmy się wesoło, cz. 2, s. 159)

2. Rozmowa na temat wysłuchanego opowiadania.

- Jaki zawód wykonywał św. Józef?
- Kogo ogromnie kochał i kim się opiekował?
- Gdzie jest teraz?

3. Rozwiązywanie zagadek:

*Noworoczny wiele życzeń
niesie dzieciom mroźny ... (styczeń)*

*Często w nim bywają
Jeszcze mrozy trzaskające.
Za to jest w calutkim roku
Najkrótszym miesiącem - (luty)*

*Który to miesiąc
Niesie wieść radosną
Że zima się kończy
A zaczyna wiosna? - (marzec)*

*Po marcu przyjeżdża
W kwiecistej karecie.
Przed majem odjeżdża.
Kto taki? Czy wiecie? - (kwiecień)*

*Choć to miesiąc długi
To najkrócej się nazywa.
I co roku tym się chlubi
Że zielenią świat okrywa. - (maj)*

*Mocno pachnie koniczyna
Są czereśnie już.
Czas wakacji rozpoczyna
Ciepłem i kwitnieniem róż - (czerwiec)*

Słońcem mocno przygrzewa,
Zboże szybko dojrzewa.
W lipach brzęk pszczół rozbrzmiewa.
W jakim miesiącu tak bywa? (**lipiec**)

Pień i sierp
W nazwie swej zawiera.
Chodzi po polach
Złote zboże zbiera. (**sierpień**)

Co to za miesiąc, który niesie
Grzyby i wrzosi liliowe w lesie,
W sadach soczyste jabłka czerwone,
A w szkole włącza pierwszy dzwonek? (**wrzesień**)

On dziesiąty jest w kolejce,
Gdzie stoi dwanaście miesięcy.
Lasy przyodziewa w nowe szaty
Malowane złotym i czerwonym brokatem (**październik**)

To miesiąc smutny taki,
Bo odleciały już ptaki
I liść ostatni już opadł.
Ten miesiąc zwie się ...(**listopad**)

Choinkę zieloną przynoszę,
Więc lubią mnie ludzie.
Na wigilię każdego zaproszę
A nazywam się.....(**grudzień**)

(Źródło: M. Bogdanowicz, M. Rożyńska: Dni tygodnia, pory roku i miesiące, s. 65 - 66)

4. Wykonanie „zegara roku”.

Nauczyciel objaśnia dzieciom, w jaki sposób można odmierzać rytm natury, czyli czas przemijania miesięcy i pór roku. Demonstruje na tablicy „zegar roku”.

W tym celu należy wykonać (narysować) 12 postaci:

- 3 ubrane w białe ubranka (symbol zimy),
- 3 ubrane w zielone ubranka (symbol wiosny),
- 3 ubrane w żółte ubranka (symbol lata),
- 3 ubrane w brązowe ubranka (symbol jesieni).

Każdej z dwunastu postaci należy przyporządkować cyfrę oraz nazwę. Postacie ułożyć trzeba na obwodzie koła, a po środku zegara umieścić ruchomą wskazówkę, która wyznacza po kolei miesiące (zgodnie z kierunkiem wskazówek zegara).

(Źródło: M. Bogdanowicz, M. Rożyńska: Dni tygodnia, pory roku i miesiące, s.66)

5. Utrwalenie nazw miesięcy.

Dzieci uczą się na pamięć wyliczanki, która ułatwi im zapamiętanie nazwy miesięcy.

Dzieci stoją w kole, powtarzają za nauczycielem tekst i wykonują ćwiczenie ruchowe.

Wyliczankę nauczyciel prowadzi w formie dialogu, np. nauczyciel mówi: „Pierwszy styczeń”, dzieci odpowiadają: „Wstęp do ćwiczeń” i wykonują ćwiczenia ruchowe.

Nauczyciel układa na podłodze na obwodzie koła szarfy lub krążki w czterech kolorach (lub kartki z napisanymi cyframi w odpowiednim kolorze) tak, jak w „zegarze roku”. Następnie jedno dziecko po kolei przeskakuje z krążka na krążek, wypowiadając pierwszą część wyliczanki, a pozostałe dzieci kończą wyliczankę i wykonują ćwiczenia ruchowe. Dla urozmaicenia każde dziecko może skakać w inny sposób: obunóż, na jednej nodze, skokami pajacyka albo zająca, itp.

Ćwiczenie ruchowe:

PIERWSZY – STYCZEŃ

Wstęp do ćwiczeń – *wymachy nóg w tył i w przód*

DRUGI – LUTY

Czy masz ciepłe buty? - *marsz w miejscu*

TRZECI – MARZEC

Uwaga! Wiosna na zegarze – *naprzemianstronne krążenie ramion*

CZWARTY – KWIECIEŃ

Słońce z deszczem plecie – *w parach klaskanie w dłonie*

PIĄTY – MAJ

Dalej graj! - *podskoki na lewej i prawej nodze*

SZÓSTY – CZERWIEC

Żegnaj szkoło! Płyn wesolo! - *naśladowanie ruchem ramion pływania*

SIÓDMY – LIPIEC

Koncert skrzypiec – *naśladowanie gry na skrzypcach*

ÓSMY – SIERPIEŃ

Jabłek czerwien - *w przysiadzie podpartym wyrzuty nóg w tył*

Już koniec wakacji

I wszelkich atrakcji.

DZIEWIĄTY – WRZESIEŃ

Witamy jesień - *skrętoskłony*

DZIESIĄTY – PAŹDZIERNIK

Kolorowy ma zielnik - *pajacyki*

JEDENASTY – LISTOPAD

Złoty liści opad - *przysiady*

DWUNASTY – GRUDZIEŃ

I już po trudzie!

Wszystkie miesiące już znam,

Od nowa wymienię je sam... - *siad skrzyżny i powstanie do postawy zasadniczej.*

(Źródło: M. Bogdanowicz, M. Rożyńska: *Dni tygodnia, pory roku i miesiące*, s. 67 - 68)

6. Rytmika.

Część III

1. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Próba przejścia wraz z dziećmi poprzez kolejne wydarzenia dnia. Podziękowanie Bogu za otrzymane dobro i łaski oraz za sytuacje, w których sprawiliśmy komuś radość.

Nawiązanie do sytuacji konfliktowych, które zaistniały, zwrócenie szczególnej uwagi na potrzebę przeproszenia Boga Ojca za to, co było złe oraz tej osoby, której sprawiliśmy przykrość.

Udzielenie pochwał i napomnień.

2. Zabawy integracyjne z wykorzystaniem chusty animacyjnej.

3. Zabawy manipulacyjno - konstrukcyjne.

MARZEC (tydzień II, dzień 4)

Temat tygodnia: Pracą służymy innym ludziom.

Temat dnia: Dziękujemy tym, którzy służą nam swoją pracą.

Cel operacyjny: Dziecko wyraża wdzięczność Panu Bogu za dar chleba.

Środki dydaktyczne: Cz. Cyrański, W. Żaba – Żabińska, *Czterolatek. Bawię się i uczę. Przewodnik metodyczny*, cz. 3, MAC EDUKACJA, Kielce 2006; ilustracje do opowiadania, obrazki przedstawiające etapy powstawania chleba; K. Właźnik, *Wychowanie fizyczne w przedszkolu. Przewodnik metodyczny dla nauczycieli*, wyd. JUKA, Warszawa 1999; E. Osewska, *Jestem dzieckiem Bożym. Przewodnik metodyczny do nauki religii dla dzieci pięcioletnich*, wyd. JEDNOŚĆ, Kielce 2007; płyta CD – Jaś nr 7/ 2007; W. Żaba – Żabińska, Cz. Cyrański, *Pięciolatek. Bawię się i uczę*, cz. 5, MAC EDUKACJA, Kielce 2004; historyjka obrazkowa: *Jak powstaje chleb?*; Pismo Święte; krążki w 4 kolorach.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne (*patrz dzień 1*).

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

4. Wspólna modlitwa poranna – *dzień Najświętszego Sakramentu*.

W tym dniu podziękujemy Panu Jezusowi za chleb codzienny oraz za to, że został z nami pod postacią chleba – białej hostii. Odmówimy modlitwę „Ojcze nasz” w intencji wszystkich, którzy się trują, żeby mógł powstać chleb. W modlitwie szczególnie akcentujemy fragment: „chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj”.

5. Czytanie z Nowego Testamentu – (można wykorzystać przypowieść o rozmnożeniu chleba.)

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Słuchanie opowiadania Cz. Janczarskiego pt. „Żyto i chleb”.

Ania poszła na spacer. Wzięła z sobą Uszatka. Szli ścieżką przez pole.

- *Spójrz – powiedział Miś – ile tu trawy rośnie na polu! Będzie można na niej fikać koziołki.*
- *Koziołki będziesz fikał gdzie indziej - uśmiechnęła się Ania. – Tej trawy nie wolno deptać. To żyto. Będzie z niego chlebek.*

Miś nic nie odpowiedział, ale bardzo się zdziwił. „Przecież chleb robi się z mąki, a mąka jest biała, nie zielona”. Po drodze jechał wóz. A na wozie siedział Walenty.

- *Siadajcie – zaproponował Ani i Misiowi.*

Ania i niedźwiadek usiedli na worku.

- Co jest w tym worku? – zapytał Miś.

- Żyto. Będzie z niego chlebek – powiedział dziadek i wyjął z worka garść złocistych ziarenek.

Uszatek znów się zdziwił: „Przecież chlebek robi się z mąki, a nie ze złotych ziarenek”.

Gdy Ania i Uszatek przyjechali do domu, Miś zaraz poprosił o kromkę chleba. Ach jak mu smakował chleb po spacerze! Jadł z apetytem i myślał: „Jak to jest naprawdę z tym chlebem? Jem go codziennie i nie wiem, czy zrobiono go z mąki, czy ze złotych ziarenek, czy też zielonej trawy?”

Podrapał się Uszatek w opuszczone uszko i zamyślił się głęboko: „Kto mi wytłumaczy to wszystko?”

(Źródło: Cz. Janczarski „Żyto i chleb” w: Czterolatek. Bawię się i uczę, Przewodnik metodyczny, cz. 3, s. 73)

2. Zapoznanie z etapami powstawania chleba.

Pan Bóg sprawia, że ziarna mogą rosnąć. Małe ziarenka, wrzucone jesienią do ziemi, zaczynają kiełkować. Wyrastają listki przykryte puszystym śniegiem. Czekaają na wiosnę, aby ogrzane ciepłym słońcem wyrosły w duże kłosa pełne nowego ziarna. Z jednego ziarenka wyrasta kłos (można pokazać dzieciom), a w tym kłosie jest dużo ziarenek zboża. Gdy zboże dojrzeje, rolnicy zbierają je z pól, ścinają i młócą (czyli oddzielają ziarna od kłosów) kombajnami. Przewożą ziarna w workach do młyna. Tam ziarna miele się na mąkę. Z młyna przewozi się mąkę w workach do piekarni. W piekarniach z mąki wyrabia się ciasto z którego wypieka się bochenki chleba.

3. Wycieczka do młyna lub do piekarni (o ile jest w pobliżu).

4. Oglądanie filmu pt. „ W piekarni” – czasopismo dla najmłodszych Jaś płyta CD nr 7/ 2007

5. Zabawy muzyczno – ruchowe: „ Mało nas...”, „Rolnik sam w dolinie...”

6. Uczenie szacunku do chleba i każdej ludzkiej pracy.

Już wiemy, ile osób musi ciężko pracować, żeby powstał smaczny chleb. Lecz do powstawania chleba przyczynia się nie tylko człowiek. Daremne byłyby jego wysiłki, gdyby Bóg nie dał ziarnom słońca, żyznej gleby i nie zesłał deszczu. Wszystko to razem, a więc trud człowieka i Boże błogosławieństwo zsyłane poprzez przyrodę, sprawia, że na naszych stołach codziennie może być chleb. Jest on dla nas wielkim Bożym darem. Podobnie chleb widzimy też podczas Mszy św. na ołtarzu w kościele. Ma on postać białego opłatka. W tym opłatku ukrył się żywy Jezus, aby być bliżej ludzi.

Wiemy już, że chleb jest darem Bożym i że trzeba go szanować.

Jak szanować chleb (nie wyrzucamy go do kosza na śmieci, nie depreczemy, powinniśmy go pocałować, gdy upadnie na ziemię). Jest taki dawny zwyczaj, żeby przed napoczęciem nowego bochenka nakreślić na nim krzyż. Postępujemy w ten sposób przez szacunek dla dobrego Boga, dzięki któremu możemy codziennie karmić cię chlebem.

Chleb szanować to rzecz święta, każde dziecko niech pamięta.

(Źródło: Jestem dzieckiem Bożym. Przewodnik metodyczny do nauki religii dla dzieci pięcioletnich, Katecheza 47, s. 22)

7. Oglądanie w kąci przyrody ziaren i kłosów różnych gatunków zbóż (pszenica, żyto, owies, jęczmień) lub wycieczka na pole z kwitnącym zbożem, dokładne oglądanie różnych rodzajów kłosów. Oglądanie małych ziaren i porównywanie ich z kłosem.

8. Zasianie owsa w kąciku przyrody, podlewanie, obserwowanie wzrostu.

9. Rozpoznawanie po smaku: słodkiej chałki, bułki kajzerki, bułki z jabłkiem i chleba. Dzieci oglądają wypieki. Potem z zamkniętymi oczami próbują kawałek pieczywa i nazywają go.

(Źródło: *Pięciolatek. Bawię się i uczę. Przewodnik metodyczny*, cz. 5, s. 37)

10. Ćwiczenia logorytmiczne.

Dzieci idą za nauczycielem, zgodnie z recytowanym przez niego wierszykiem.

Potem poruszają się same, a nauczyciel tylko recytuje wiersz.

Krok do przodu,

W lewo, w prawo.

Krok do tyłu,

Rusz się żwawo!

Znowu w lewo

Aż dwa kroki,

W stronę prawą trzy podskoki.

(Źródło: *Pięciolatek. Bawię się i uczę. Przewodnik metodyczny*, cz. 5, s. 46)

11. Zestaw ćwiczeń gimnastycznych wg K. Właźnik.

Zestaw I

Miejsce ćwiczeń: Ogród przedszkolny lub sala.

Przybory: krążki w 4 kolorach (dla każdego dziecka jeden krążek)

Zadania: 1 Nauka skoku rozkroczno – zwartego pajaca.

2. Kształtowanie skoczności i zwinności.

Część I:

- Dyżurni rozkładają krążki w dużej odległości jeden od drugiego. W tym czasie dzieci siedzą w gromadce i śpiewają wraz z nauczycielką znaną piosenkę.
- Na polecenie dzieci wstają, szukają dla siebie krążka i siadają na nim skrzyżnie.
- **Zabawa orientacyjno – porządkowa: Ptaki w gniazdach.**
Dzieci (*ptaki*) siedzą na krążkach. Na sygnał wybiegają, krążą w różnych kierunkach, *naśladując lot ptaków*. Na zapowiedź: *Do gniazd!* – *ptaki* wracają, *okrążają gniazdo* i siadają.

Część II:

- **Ćwiczenia tułowia: Pozdrów krążek.**
Rozsypka. Krążki leżą na ziemi. Każde dziecko siedzi przed krążkiem w siadzie klęcznym. Na sygnał dzieci skłaniają się w przód i czołem dotykają krążka (ręce luźno wzdłuż tułowia), następnie prostują się do siadu klęcznego. W czasie ćwiczeń nie unosić się z pięt.
- **Ćwiczenie równowagi i rytmu.**
Stanie jedno nogą, krążek położony na kolanie nogi wzniesionej w przód i zgiętej. Nauczycielka podaje łatwy rytm. Dzieci słuchają i na polecenie wystukują na krążku, palcami wolnej ręki, ten sam rytm. Druga ręka przytrzymuje krążek. Dzieci powtarzają ćwiczenia kilka razy, stojąc raz na lewej, raz na prawej nodze.
- **Zabawa bieżna: Poznaj swój kolor.**
Ustawienie w dużym kole. Przed każdym dzieckiem leży krążek. Na znak prowadzącego, tj. podniesienie w górę krążka (np. zielonego), dzieci stojące przed zielonymi krążkami wybiegają poza koło, okrążają je i starają się jak najszybciej wrócić na swoje miejsce. Kolory wywołuje się na zmianę. Każda grupa powinna wykonać bieg 2 razy.
- **Ćwiczenie mięśni grzbietu: Przeglądamy się w lusterku.**

Leżenie przodem, ręce na krążku ułożone w *poduszkę* (dłoń na dłoni). Dzieci unoszą krążek (także łokcie), *przeglądając się w lusterku*, uśmiechają się, robią różne miny, następnie wracają do pozycji wyjściowej i odpoczywają.

- **Ćwiczenie siły.**
Przysiad podparty, krążek pod stopami. Odsuwanie krążka stopami w tył i przysuwanie do pozycji wyjściowej.
- **Ćwiczenie mięśni brzucha:**
Rozsyпка. Dzieci siedzą w siadzie skulonym podpartym, stopy na krążku. Odsuwanie stopami krążka i przysuwanie do siebie.
- **Podskoki rozkroczo – zwarte: *Pochód pajaców.***
Ustawienie w czterech rzędach wg kolorów krążków. Dzieci układają krążki na ziemi w odległości jednego kroku jeden krążek od drugiego i stają przed nimi, następnie przechodzą podskokami rozkroczo – zwartymi w ten sposób, że omijają krążki rozkrokiem, a zeskok wykonują w przerwach między krążkami. Po trzykrotnym wykonaniu ćwiczenia dzieci podnoszą krążki, stoją luźno w rozsypce.

Część III:

- **Ćwiczenie tułowia – skręt.**
Siad skrzyżny, przed każdym dzieckiem krążek. Skręt tułowia i dotknięcie lewym (prawym) uchem krążka, a następnie wyprost.
- **Ćwiczenie stóp: *Przewracanie naleśników.***
Siad skulny podparty. Dzieci próbują stopami chwytać krążek i przewrócić go na drugą stronę.
- **Marsz w rytm muzyki po obwodzie koła i złożenie krążków na wyznaczone miejsce.**
(Źródło: K. Włażnik, *Wychowanie fizyczne w przedszkolu. Przewodnik metodyczny dla nauczycieli*, s. 142 – 144)

Część III

1. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Próba przejścia wraz z dziećmi poprzez kolejne wydarzenia dnia. Podziękowanie Bogu za otrzymane dobro i łaski oraz za sytuacje, w których sprawiliśmy komuś radość.

Nawiązanie do sytuacji konfliktowych, które zaistniały, zwrócenie szczególnej uwagi na potrzebę przeproszenia Boga Ojca za to, co było złe oraz tej osoby, której sprawiliśmy przykrość.

Udzielenie pochwał i napomnień.

2. Zajęcia utrwalające tematykę dnia.

Układanka obrazkowa: *Jak powstaje chleb?* – dzieci układają obrazki wg etapów powstawania chleba.

3. Zabawy manipulacyjno - konstrukcyjne.

4. Przeglądanie bajek – opowiadanie ilustracji.

MARZEC (tydzień II, dzień 5)

Temat tygodnia: Pracą służymy innym ludziom.

Temat dnia: Moje małe prace w ochronce i w domu.

Cel operacyjny: Dziecko czynnie uczestniczy w pieczeniu ciastek.

Środki dydaktyczne: wiersz H. Bechlerowej, *Miś na huśtawce*, sylwety zwierząt, W. Żaba – Żabińska, Cz. Cyrański, *Pięciolatek. Bawię się i uczę. Przewodnik metodyczny, cz. 4 i 5*, MAC EDUKACJA, Kielce 2004; E. Januchta, W. Żaba – Żabińska, *Szkoła Pięciolatka. Przewodnik metodyczny, cz. 2*, MAC EDUKACJA, Kielce 2007, s. Z. Szymanek, *Jezus – Przyjaciel. Program dydaktyczno – wychowawczy wg koncepcji Bł. E. Bojanowskiego dla dzieci 3 – 6 letnich. Przez okulary wiary*, Rymanów 2002; ilustracje pokazujące różnego rodzaju wagi, np. szalkowa, łazienkowa, elektroniczna, instrumenty perkusyjne, kasztany, kasza, suche liście, klocki, wata, laski gimnastyczne, taśma klejąca, sznurek, pinezki, zabawki, cukier puder, herbatniki, cytryna, ptasie mleczko i żelki, naczynie, łyżeczka, pędzelek, fartuszki, chusteczki na głowę.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne (*patrz dzień 1*).

3. Wprowadzenie w tematykę dnia:

Krótką rozmową mającą na celu zapoznanie dzieci z tematem dnia dzisiejszego.

4. Wspólna modlitwa poranna – dzień Najświętszego Serca Pana Jezusa

Mam Przyjaciela – to Jezus mały,

Razem jesteśmy przez dzień cały.

On zna zabawy moje i psoty,

Zna me radości i me kłopoty.

Ze mną się cieszy, śmieje i płacze.

Kiedyś Go w niebie na pewno zobaczę

Ale już dzisiaj kocham Go szczerze

I w Jego miłość najmocniej wierzę!

(Źródło: s. Z. Szymanek, *Jezus – Przyjaciel. Program dydaktyczno – wychowawczy wg koncepcji Bł. E. Bojanowskiego dla dzieci 3 – 6 letnich. Przez okulary wiary*, s. 34)

Część II

1. Zabawy dowolne na sali.

Przebieg zajęcia:

1. Zabawa: „Ważenie”.

Dzieci stają w parach zwrócone do siebie twarzami i trzymają się za ręce. Jedno dziecko wykonuje przysiad, drugie – wspięcie na palcach. Później następuje zmiana.

2. Słuchanie wiersza H. Bechlerowej „Miś na huśtawce”.

*Usiadł gruby Miś na trawie;
- Kto się ze mną będzie bawił?
Ani pieska, ani kotka.
Może w parku kogoś spotkam?...*

*W parku – kwiaty, ptaszek, ławka,
A tam dalej: - O huśtawka!
Biegnie prędko bury Miś.
- Pysznie się zabawię dziś!*

*Usiadł Miś na desce sam,
Czeka, patrzy tu i tam.
I ogromnie jest zmartwiony.
- Kto usiądzie z drugiej strony?*

*Z drugiej strony już za chwilę
Na huśtawce siadł motylek.
A Miś pyta: - Powiedz, proszę,
Czemu w górę się nie wznoszę?*

*Teraz myszka przyszła mała,
Na ogonku wstążkę miała.
Miś aż klasnął w łapki bure.
- Może teraz pójdę w górę?*

*Przyfrunęła sroczka z krzaczka,
A Misiowi chce się płakać.
- Jestem jeden, was jest troje
A huśtawka w miejscu stoi!*

*O, przydreptał jeżyk z boru!
Już przyjaciół siedzi czworo.
Czworo w górze z jednej strony,
a na dole – Miś zmartwiony.*

*- Może teraz nam się uda? –
Wiewióreczka mówi ruda.
Czeka, czeka smutny Miś
I do domu już chce iść.*

*Aż tam... tupie ktoś po trawie.
Kto to? – patrzy Miś ciekawie.
To prosiaczek! Chrząka, sapie
I na deskę już się drapie.*

Siadł prosiaczek, no i – proszę -

*Miś jak piłka w górę poszedł!
W górę! Na dół! Krzyku wiele!
Śmiał się Miś i przyjaciele.*

*Tak się głośno śmiali wszyscy,
Aż kokardka spadła myszce!
A zielona żabka w trawie
Przyglądała się zabawie.*

3. Rozmowa na temat wiersza.

- Na czym chciał się bawić miś?
- Kto usiadł z drugiej strony deski?
- Kiedy mogli się huśtać? Dlaczego?
- Od kogo cięższy był miś?

(Źródło: *Pięciolatek. Bawię się i uczę. Przewodnik metodyczny*, cz. 4, s. 38)

4. Zabawa „Układanie”.

Nauczyciel przypina na rysunku huśtawki sylwety: po jednej stronie sylwetę misia, a po drugiej zwierzęta według kolejności siadania na huśtawce (motylek, myszka ze wstążką na ogonku, sroczka, jeż, wiewiórka, prosiaczek). Huśtawka pozostaje wtedy w stanie równowagi.

5. Zabawa z wagą.

- Dotykanie przygotowanych w torebkach (nieprzezroczystych) kasztanów, kaszy, materiałów, suchych liści, klocek, itp. przez każde dziecko, nazywanie ukrytych w nich roślin, przedmiotów.
- Porównywanie w rękach, które torebki (z jakim materiałem) są lżejsze, które cięższe.
- Oglądanie wagi szalkowej. Pokaz porównywania masy dwóch przedmiotów w wykonaniu nauczyciela, np. klocek (duży) i kłębek waty.
- Porównywanie masy wybranych przedmiotów przez dzieci. Określanie, który jest lżejszy, który cięższy. Potem porównywanie przedmiotów o mniej więcej takich samych masach.

6. Składanie w całość pociętego wyrazu waga (wg wzoru).

(Źródło: *Pięciolatek. Bawię się i uczę. Przewodnik metodyczny*, cz. 4, s. 38)

7. Zabawa: „Lekkie i ciężkie dźwięki”.

Dzieci siedzą w kole. W środku leżą różne instrumenty perkusyjne. Nauczyciel kolejno gra na każdym z nich. Dzieci określają, czy dany instrument wydaje „lekkie” dźwięki, czy „ciężkie”. Gdy nauczyciel gra na instrumentach wydających „lekkie” dźwięki, dzieci poruszają się na palcach. Gdy gra na instrumentach wydających „ciężkie” dźwięki, zatrzymują się i tupią.

8. Skonstruowanie wagi szalkowej przez nauczyciela (wg E. Gruszczyk - Kolczyńskiej).

Nauczyciel przygotowuje patyk (np. laskę gimnastyczną). Na jego końcach przymocowuje torebki za pomocą taśmy klejącej. Wykonuje uchwyt z kawałka sznurka, przymocowuje go pinezką.

Dzieci oglądają otrzymaną wagę. Wspólnie z nauczycielem omawiają sposób porównywania na niej ciężaru przedmiotów.

9. Ważenie przedmiotów na wadze.

Dzieci kolejno, z pomocą nauczyciela, porównują ciężar zabawek. Stosują określenia: cięższy od, lżejszy od, taki sam.

(Źródło: *Szkola Pięciolatek. Przewodnik metodyczny, cz. 2, s. 83 - 84, 86*)

10. Ćwiczenia analizy i syntezy wzrokowej: składanie w całość pociętych obrazków wag: szalkowej, łazienkowej, elektronicznej.

(Źródło: *Pięciolatek. Bawię się i uczę, cz. 4, s. 39*)

11. Zabawa: „Mój ulubiony deser”.

Dzieci kolejno mówią, jakie słodkie rzeczy lubią jeść najbardziej.

Nauczyciel zapisuje je sobie.

Potem pyta inne dzieci o przysmak wskazanego dziecka, sprawdzając, czy pamiętają.

Oglądanie przygotowanych produktów: cukier puder, herbatniki, cytryna, ptasie mleczko i żelki. Dzieci zastanawiają się, co z tego można zrobić.

Przygotowanie się do pracy:

- mycie rąk.
- włożenie fartuszków i chusteczek na głowę.

Zapoznanie ze sposobem wykonania pracy:

- najpierw przygotowujemy cukrową glazurę. Sok z połówki cytryny ucieramy w miseczce z cukrem pudrem do uzyskania gęstej, płynnej masy,
- na środek herbatnika nakładamy pędzlem trochę glazury i przyklejamy ptasie mleczko. Po chwili powinno się już trzymać,
- podzielone przez nauczyciela obie połówki herbatnika osadzamy jak daszek. Cukrowa glazura służy jako klej,
- mały kawałek herbatnika naklejamy jak komin i przed gotowym domkiem sadzamy misia (żelowego),
- na koniec możemy posypać dach i otoczenie domku cukrem pudrem, posługując się sitkiem.

Wykonanie prac przez dzieci.

- wdrażanie do współpracy
- uwrażliwienie na utrzymanie porządku wokół siebie.

Oglądanie herbatnikowych domków.

(Źródło: *wg Pięciolatek. Bawię się i uczę, cz.5, s. 36 - 37*)

12. Porządkowanie sali.

Część III

1. Katecheza.

2. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Próba przejścia wraz z dziećmi poprzez kolejne wydarzenia dnia. Podziękowanie Bogu za otrzymane dobro i łaski oraz za sytuacje, w których sprawiliśmy komuś radość.

Nawiązanie do sytuacji konfliktowych, które zaistniały, zwrócenie szczególnej uwagi na potrzebę przeproszenia Boga Ojca za to, co było złe oraz tej osoby, której sprawiliśmy przykrość.

Udzielenie pochwał i napomnień.

3. Zabawy ruchowe z piłkami:

- rzuty
- toczenie
- odbijanie.

4. Zabawy manipulacyjno - konstrukcyjne.

Tygodniowy plan pracy w ochronie - MARZEC, tydzień 3

Temat tygodnia: <i>Wiosną wszystko budzi się do życia</i>		Treści wychowawczo - dydaktyczne						
Dzień tygodnia	Temat dnia	Cel operacyjny	Obszar fizyczny	Obszar umysłowy	Obszar społeczny	Obszar kulturowy	Obszar moralny	Obszar religijny
Poniedziałek	<i>Szukamy oznak wiosny w przyrodzie</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko wymienia oznaki wiosny w przyrodzie 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne • Przypomnienie zasad bezpieczeństwa • Wyjście na spacer • Zestaw ćwiczeń gimnastycznych na świeżym powietrzu 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z nazwą nowej pory roku • Obserwacja wiosennej przyrody 	<ul style="list-style-type: none"> • Opieka dzieci starszych nad młodszymi 	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie do poszanowania przyrody i troski o nią 	<ul style="list-style-type: none"> • Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – dzień Opatrzności Bożej
Wtorek	<i>Pierwsze wiosenne kwiaty</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko rozpoznaje i nazywa pierwsze wiosenne kwiaty 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne 	<ul style="list-style-type: none"> • Nazywanie niektórych wiosennych kwiatów z uwzględnieniem roślin chronionych • Opowiadanie • Tworzenie wiosennego kącika przyrody 		<ul style="list-style-type: none"> • Praca plastyczna • Zabawy muzyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – dzień Aniołów Stróżów • Katecheza
Środa	<i>Przylot ptaków</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko nazywa i wskazuje na obrazkach ptaki przylatujące na wiosnę 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne • Rozwijanie zmysłu słuchu – słuchanie odgłosów ptaków, • Zabawy dźwiękonaśladowcze 	<ul style="list-style-type: none"> • Opowiadanie • Odczytywanie podpisów pod obrazkami (nazwy ptaków) • Zapoznanie z wyglądem ptaków na podstawie ilustracji, albumów i atlasów 	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie do zgodnej zabawy 	<ul style="list-style-type: none"> • Rytmika 	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie postawy przyznawania się do winy • Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – dzień Świętego Józefa • Czytanie Starego Testamentu

Czwartek	<i>Co slychać u zwierząt w lesie na wiosnę?</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko opowiada o zmianach zachodzących w życiu zwierząt na wiosnę 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne • Zestaw ćwiczeń gimnastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • Film przyrodniczy • Rozmowa kierowana • Wykonywanie prostych działań matematycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie do odpowiedzialnego pełnienia wyznaczonych zadań i dyżurów- karmienie zwierząt hodowanych w ochronce 	<ul style="list-style-type: none"> • Piosenka 	<ul style="list-style-type: none"> • Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – dzień Najświętszego Sakramentu • Czytanie Nowego Testamentu
Piątek	<i>Wiosenna pogoda</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko opisuje zjawiska atmosferyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie ze zjawiskami atmosferycznymi charakterystycznymi dla wiosny i zaznaczanie ich na kalendarzu pogody • Odczytywanie temperatury powietrza na termometrze • Układanie rytmów 	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie do werbalizowania swoich stanów emocjonalnych i uczuciowych 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności określania charakteru muzyki 	<ul style="list-style-type: none"> • Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – dzień Najświętszego Serca Pana Jezusa • Katecheza

MARZEC (tydzień III, dzień 1)

Temat tygodnia: Wiosną wszystko budzi się do życia.

Temat dnia: Szukamy oznak wiosny w przyrodzie.

Cel operacyjny: Dziecko wymienia oznaki wiosny w przyrodzie.

Środki dydaktyczne: wiersz J. Brzechwy *Przyjście wiosny*, przebranie pani Wiosny (np. zielony materiał, papierowe kwiaty i liście) lub kukielka; nagranie „Le Bastringlo” lub innej radosnej muzyki, K. Właźnik *Wychowanie fizyczne w przedszkolu*, wyd. JUKA, Warszawa 1999.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne.

Zabawa „Oglądamy przebiśniegi”.

Dzieci spacerują po sali. Na hasło „Przebiśnieg” wykonują przysiad i patrzą na podłogę – przyglądają się przebiśniegowi.

Zabawa ruchowa z elementem równowagi „Uwaga! Kałuża”.

Dzieci chodzą po sali. Na hasło „Kałuża!” naśladują przeskakiwanie przez kałużę (np. krążek)

Zabawa „Uciekaj! Pada deszcz”.

Dzieci spacerują po sali, na hasło „Deszcz!” uciekają w wyznaczone miejsce.

(Źródło: *Szkola sześciolatka. Przewodnik metodyczny*, cz. 3, s. 92)

3. Wprowadzenie w tematykę tygodnia i dnia.

Rozmowa na temat pogody wczesną wiosną, wyjaśnienie pojęcia przedwiośnie, wymienienie elementów pogody występujących w marcu. Podawanie określeń do podanych elementów pogody. Nauka przysłów związanych z tym miesiącem „W marcu jak w garncu”. Czytanie całościowe wyrazów: pogoda, wiatr, słońce, chmury.

Improwizacja muzyczno – ruchowa na temat różnych elementów pogody.

4. Wdrażanie do odpowiedzialnego pełnienia wyznaczonych zadań i dyżurów.

Wyznaczenie dyżurnych, przydzielenie konkretnych zadań i dyżurów.

5. Wspólna modlitwa poranna – dzień Opatrzności Bożej.

Modlitwa dziękczynna skierowana do Boga Ojca za dar nowej pory roku – wiosny.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Rozmowa na temat zbliżającej się nowej pory roku – wiosny, poznanie jej charakterystycznych oznak. Wypowiedzi dzieci na temat „Po czym poznajemy, że nadchodzi wiosna?” związane z bieżącymi spostrzeżeniami i przeżyciami, bądź odwołanie się do wspomnień.

2. Słuchanie wiersza J. Brzechwy pt. „Przyjście wiosny”.

*Naplotkowała sosna,
że już się zbliża wiosna.
Kret skrzywił się ponuro:
- przyjedzie pewnie furą...
Jeż się najeżył srodze:
- raczej na hulajnodze.
Wąż syknął: ja nie wierzę,
przyjedzie na rowerze.
Kos gwizdnął: - Wiem coś o tym,
przyleci samolotem.
- Skąd znowu- rzekła sroka-
Ja z niej nie spuszczaam oka
I w zeszłym roku, w maju
widziałam ją w tramwaju.
-Nieprawda! Wiosna zwykle
Przyjeżdża motocyklem.
-A ja wam dowiodę,
że właśnie samochodem.
- Nieprawda, bo w karecie!
W karecie? Cóż pan plecie?
Oświadczyć mogę krótko,
że płynie właśnie łódką!
A wiosna przyszła pieszo.
Już kwiatki za nią spieszą,
Już trawy przed nią rosną
I szumią – Witaj wiosno!*

3. Rozmowa na temat treści wiersza:

- Czym według zwierząt ma przyjechać, przylecieć wiosna?
- W jaki sposób pojawiła się wiosna?

4. Zabawa twórcza „Jak przywitać Panią Wiosnę?”

Dzieci wymyślają ukłon (może to być okrzyk lub jeszcze inny sposób), którym powitają Panią Wiosnę.

5. Nauka rymowanki:

„Wiosno, wiosno wołamy! Wiosno, wiosno, witamy!”.

6. ”Wizyta Pani Wiosny” wg s. J. Skrzypek.

Nauczyciel wykorzystuje proste rekwizyty, by przebrać się za Panią Wiosnę (może wykonać kukielkę).

Dzień dobry dzieci! Czy wiecie, kim jestem? - Cały świat mnie woła! Wszyscy na mnie czekają, dzieci listy wysyłają. Wiecie, dlaczego? Moja Siostra Zima całą ziemię wyiębiła, wypłoszyła z kraju ptaki, a te, co w Polsce zostały, w kryjówkach się pochowwały ... zima uśpiła drzewa i zwierzęta, sypnęła śniegiem, zamroziła ziemię ... zrobiło się cicho... przez wiele dni było zimno i ponuro ... nawet słońce nie chciało tak często bawić się na niebie ... dni były krótkie, a noce długie. Wszyscy zatęsknili za słońcem, kwiatami i radosnym śpiewem ptaków. I oto jestem! Przychodzę do was! Czy wiecie, jakie dary wam przynoszę? (dzieci odpowiadają). Słyszałam, że zwierzęta w lesie o mnie wiele opowiadają. Czy wy też słyszeliście te plotki? Co zwierzęta o mnie mówiły? A jak ja przybyłam do was?

7. Wycieczka.

Obserwacja budzącej się do życia przyrody, zmian zachodzących w naturze (pierwsze kwiaty, pączki na drzewach, kwitnąca leszczyna, śpiew ptaków). Wdrażanie do poszanowania przyrody i troski o nią. Po powrocie dzieci dzielą się spostrzeżeniami i wyrażają swoje uczucia, także w formie plastycznej (rysowanie kredkami).

- Jakież oznaki wiosny dostrzeżliście?
- Jakież odgłosy oznaczają nadejście wiosny?
- Czy zauważyliście jakieś zwierzęta?
- Co one robiły?

Oglądanie wierzbowych gałązek z baziami, dotykanie ich.

10. Zabawa „Przyjazd wiosny”.

Dzieci naśladują głosem i ruchem pojazdy, którymi mogłaby przyjechać wiosna. Nauczyciel mówi nazwy pojazdów, a dzieci je naśladują. Gdy usłyszą dźwięki tamburynu, zatrzymują się i mówią rymowaną, a potem po usłyszeniu nazwy następnego pojazdu, poruszają się odpowiednio, naśladując jego odgłosy.

11. Wykonanie pracy plastycznej – „Bukiet wierzbowych bazi”.

Dzieci otrzymują kolorowe kartki formatu A4, klej, nożyczki, kolorowy papier. Wycinają sylwetę wazonu, gałązki, rysują ołówkiem bazie i we właściwych miejscach przyklejają watę.

12. Wspólne urządzenie wystawy prac oraz porządkowanie miejsc pracy.

Część III

1. Zestaw ćwiczeń gimnastycznych.

Miejsce ćwiczeń: sala, ogród przedszkolny

Przybory: piłeczki

- **Dowolna zabawa piłką:** Rozsypałam tyle piłeczek, ile was jest – każde dziecko bierze jedną piłeczkę. Bawcie się nimi. Kto potrafi: rzucić piłkę w górę i złapać, odbić od podłogi prawą i lewą ręką, potoczyć piłeczkę po podłodze i biec za nią.
- **Ćwiczenie dużych grup mięśniowych:** Stańcie luźno na sali. Włóżcie piłkę między stopy, wyprostujcie się i przenieście ręce w bok. Szybko skłońcie się do nóg, zabierzcie piłkę i pokażcie ją w górze przed sobą. A teraz ćwiczymy szybko: „Schowaj piłkę”, „Pokaż”.
- **Ćwiczenie mięśni grzbietu:** Połóżcie się przodem (na brzuchu) twarzą do mnie. Potoczcicie piłeczkę przed sobą z ręki do ręki. Ćwiczcie tak, aby łokcie były nad podłogą. A teraz oprzyjcie brodę na piłeczce i obracajcie ją. Ręce w dół, leżą wzdłuż tułowia.

- **Czworakowanie:** Potoczcie piłkę ręką i idźcie za nią na czworakach. A kto potrafi popchnąć piłkę głową? Wstańcie, połóżcie stopę na piłce i obracajcie ją jak „kulka”(nie zapominać o drugiej nodze)
- Ćwiczenie równowagi: Stańcie na prawej nodze, kolano podnieście wysoko. Przełóżcie piłkę kilka razy pod kolanem lewej nogi. (ćwiczyć stanie jedno nogą na lewej i prawej nodze). A kto spróbuje rzucić piłkę pod kolanem nogi wzniesionej i złapać? Popatrzcie na mnie, ja pokażę.
- Bieg: Toczmy piłeczkę palcami stóp na zmianę lewej i prawej nogi. Biegamy za piłką. Jesteśmy zawodnikami piłki nożnej - ćwiczymy ostrożnie.
- Rzuty: Siadamy skrzyżnię. Rzucamy piłkę w górę, klaszczemy i łapiemy (ćwiczenie powtórzyć kilka razy). Rzucamy w górę, zataczamy dłońmi „młynek” i łapiemy.
- Ćwiczenie tułowia, skrętoskłony: Stańcie w rozkroku. Skłońcie się w przód i potoczcie piłkę po podłodze z ręki do ręki kilka razy. Teraz narysujcie piłką po 2 kółka koło jednej stopy, a potem drugiej. Kto wykona zadanie – rzuca piłkę do góry i łapie. Ćwiczcie sami, będę na was patrzyła i podpowiadała. Każde dziecko stara się ćwiczyć dokładnie.
- Ćwiczenie stóp: Połóżcie się na plecach, włożcie piłkę między stopy, kolana szeroko rozchylone. Obracajcie piłkę stopami (podeszwową częścią stopy).
- Podskoki: Odbijcie lewą i prawą ręką piłkę od podłogi i skaczcie razem z nią.
- Ćwiczenia uspokajające: Wstańcie, połóżcie piłkę na dłoni i maszerujcie po obwodzie dużego koła. Przechodząc koło koszyka, odłóżcie piłkę.

(Źródło: K. Właźnik, *Wychowanie fizyczne w przedszkolu*, s. 248)

2. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Próba przypomnienia kolejnych wydarzeń w ciągu dnia – zwrócenie uwagi na poranną rozmowę z Bogiem Ojcem, wszystkie dary jego Opatrzności, także za nową porę roku, której znaki już dostrzegamy; dziękczynienie za dobro, które otrzymaliśmy w dniu dzisiejszym. Przeproszenie Dobrego Boga Ojca za to, co było powodem czyjegoś smutku, przykrości, za chwile, kiedy zapominaliśmy, że jesteśmy dziećmi Dobrego Boga i wyrządziliśmy zło słowem lub czynem – N. podaje konkretne przykłady, chwali i napomina.

2. Wspólne oglądanie wiosennych obrazków.

3. Radość z przyjścia wiosny – żywy, radosny taniec w parach np. „Le Bastringlo”.

4. Zabawy w kącikach zainteresowań.

MARZEC (tydzień III, dzień 2)

Temat tygodnia: Wiosną wszystko budzi się do życia.

Temat dnia: Pierwsze wiosenne kwiaty.

Cel operacyjny: Dziecko rozpoznaje i nazywa pierwsze wiosenne kwiaty.

Środki dydaktyczne: woreczki, gazety, papier toaletowy; ilustracje instrumentów muzycznych; piosenka M. Staniek pt. *Wiosenny koncert*; obrazki wiosennych roślin chronionych; rośliny w doniczkach; P. Czajkowski, pt. *Walc kwiatów*; opowiadanie H. Zdzitowieckiej, *Szukamy wiosny*; *Papierowe czary* - zabawy muzyczno - ruchowe wg M. Staniek.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie.

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne (*patrz dzień 1*).

3. Zabawa rytmiczna „Pobudka”.

Słońko! Obudź się! Chcemy wiosnę! Chcemy z wiosną bawić się!

Pomoce: woreczki i gazety.

Ustawienie: dzieci siedzą w dwóch rzędach.

Dzieci dzielimy na dwie grupy, które siedzą naprzeciw nauczyciela. Pierwsza grupa otrzymuje woreczki, a druga gazety. Podczas słuchania wierszyka dzieci wykonują czynności opisane poniżej, powtarzając rytm wypowiedzianych słów jak echo. Nauczyciel wskazuje ruchem ręki, która z grup wypowiada dany wers. Przy powtórzeniu zabawy dyrygentem może zostać przedszkolak.

Słońko! – dzieci uderzają dwa razy

Obudź się! – dzieci uderzają 4 razy w szybszym tempie

Chcemy wiosnę! – 4 uderzenia

Chcemy z wiosną – 4 uderzenia

Bawić się! – 2 uderzenia krótkie, 1 dłuższe

(Źródło: M. Staniek, *Zabawy muzyczno – ruchowe*,)

4. Wprowadzenie w tematykę dnia.

5. Wspólna modlitwa poranna – dzień Anioła Stróża.

Modlitwa do Anioła Stróża z prośbą o opiekę w czasie wiosennych zabaw.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Zabawa muzyczna „Wiosenny koncert”.

Zabawa ruchowo – naśladowcza: naśladowanie gry na instrumentach muzycznych w zespółach.

Dzieci siedzą w kręgu. Nauczyciel pyta:

Czy myślicie, że wiosna jest wesoła czy smutna?

Czy lubi śpiew?

Grę na instrumentach?

Kiedy my lubimy śpiewać i grać?

Nauczyciel prezentuje ilustracje przedstawiające różne instrumenty muzyczne, a dzieci nazywają je.

Jak myślicie, na jakim instrumencie Pani Wiosna chciałaby zagrać? (*propozycje dzieci*).

W tym roku Pani Wiosna będzie grać na trzech instrumentach: skrzypcach, gitarze i wiolonczeli. Za chwilę każdy otrzyma kawałek papieru toaletowego, z którego zrobi sobie swój instrument.

Nauczyciel dzieli dzieci na 3 zespoły; pierwszy zespół będzie grał na skrzypcach, drugi na gitarze, trzeci na wiolonczeli. Następnie dzieci demonstrują sposób grania na tych instrumentach.

Teraz będziemy razem z Panią Wiosną budzić do życia kwiaty i ptaki.

2. Nauka słów piosenki.

Mała Pani Wiosna na skrzypczkach gra.

Budzi wszystkie kwiatki raz i dwa.

Mała Pani Wiosna na gitarze gra

Budzi wszystkie ptaszki raz i dwa.

Mała Pani Wiosna na wiolonczeli gra

Budzi wszystkie kwiatki raz i dwa.

Podczas śpiewania piosenki dzieci naśladowują grę na poszczególnych instrumentach.

Skrzypce – jeden koniec papieru toaletowego wkładamy pod szyję, a drugi trzymamy w lewej ręce; prawą ręką naśladowujemy ruch smyczka.

Gitara – jeden koniec taśmy trzymamy w lewej ręce, drugi koniec kładziemy na kolanie, a prawą ręką naśladowujemy szarpanie strun.

Wiolonczela – jeden koniec taśmy przydeptujemy stopą, a drugi koniec trzymamy lewą ręką uniesioną wysoko do góry; prawą ręką naśladowujemy ruch smyczka.

3. Rozmowa na temat wiosennych roślin.

Po zaśpiewaniu piosenki dzieci oglądają kwiaty, które obudziła Pani Wiosna. Nauczyciel demonstruje obrazki przedstawiające pierwsze kwiaty wiosenne lub pokazuje prawdziwe rośliny w doniczkach.

Spójrzcie, jakie piękne kwiaty obudziła Pani Wiosna! Jak one się nazywają? Gdzie można je spotkać? Jakiego są koloru? Czy są chronione? - *dzieci opisują wygląd kwiatów, określają kształt i barwę. Nauczyciel rozmawia z dziećmi kolejno wymieniając rośliny: śnieżyczka przebiśnieg, krokus, hiacynt, zawilec, narcyz czyli żonkil, sasanka.*

Można po każdorazowym zaśpiewaniu piosenki zrobić przystanek – rozmowę na temat wybranej wiosennej rośliny.

4. Zabawa „Przebudzenie”.

W czasie słuchania piosenki „Wiosenny koncert” jedno dziecko - Pani Wiosna „budzi” uśpione kwiaty i ptaki. Dzieci wcielają się w dowolnie wybrane postacie, poruszając się w rytm muzyki.

5. Taniec wiosennych kwiatów – improwizacja ruchowa do muzyki P. Czajkowskiego pt. *Walc kwiatów*.

5. Słuchanie opowiadania H. Zdzitowieckiej pt. „Szukamy wiosny”.

Dwie dziewczynki Joasia i Terenia wybrały się, aby poszukać wiosny.

- *Joasiu! Joasiu! Chodź prędej!* – woła Terenia.

- *Co się stało?*

- *Chodź, pokażę ci wiosnę!*

Pobiegly do pobliskiego parku. Drzewa były jeszcze szare i nagie, w cieniu leżał brudny, topniejący śnieg, ale słońce świeciło jasno i sikorki świergotały wesoło w krzakach:

- *Dzieci, dzieci.. dzieci ...*

- *He – He – He ...* - *roześmiał się zielony dzięciol i zapukał dziobem w drzewo.*

- *Gdzie jest wiosna – spytała zawiedziona Joasia – Przecież sikorki były tu przez całą zimę*

- *Ale nie śpiewały tak wesoło, tylko popiskiwały cichutko: tit... tit ... tit ...- przypomniała Terenia i pociągnęła Joasię dalej.*

- *Zobacz!* – *Terenia pokazała rosnący z boku duży krzak leszczyny. Z nagich gałązek zwisały się wiotkie, delikatne baze, z których sypał się złocisty pyłek.*

- *Kwitnie!* – *ucieszyła się Joasia. – To już naprawdę wiosna idzie. Poszukajmy jej jeszcze gdzie indziej. Znalazły ją w szarych pąkach wierzbowych nad stawem, w delikatnych kielkach trawy, wysuwających się tu i ówdzie spod zeszytych liści. Nagle Joasia przykłęta pod krzaczkiem i pochylila się nad czymś. Terenia podbiegła i teraz ona wykrzyknęła głośno:*

- *Jakie śliczne!*

Z ziemi wyrastały mocne, jędrne, zielone listki, a spomiędzy nich mały delikatny dzwoneczek złożony z trzech dłuższych płatków i trzech krótszych, zielono obrzeżonych .

- *Przebiśnieg! Pierwszy kwiatek wiosny!*

- *Przebiśnieg – powtórzyła Terenia – Jaka ładna to nazwa. To tak, jakby on się przez śnieg przebijał do słońca.*

- *Bo tak jest. Wiesz, Tereniu, on wcale nie boi się zimna i naprawdę nieraz spod śniegu wyrasta.*

- *Szkoda, że w parku nie można zrywać kwiatów – martwiła się Terenia – zerwałabym go i zniosła do domu. Ale może przebiśniegi są też i w naszym lesie?*

- *Tych w lesie także zrywać nie wolno!* – *zawołała Joasia – Bo przebiśniegów jest u nas coraz mniej i mogą zupełnie wyginąć.*

- *To musimy pilnować, żeby ich nikt nie zrywał - oświadczyła Terenia – powiemy o tym innym dzieciom, żeby i one pilnowały przebiśniegów. (N. pokazuje obrazek)*

6. Rozmowa na temat treści opowiadania.

- *Gdzie udały się dziewczynki?*

- *Po co poszły do parku?*

- *Czy znalazły wiosnę?*

- *Po czym ją poznały?*

- *Jak dziewczynki zachowały się, kiedy zobaczyły przebiśniegi?*

Przypomnienie nazw poznanych roślin chronionych i wdrażanie do dbania o nie.

Część III

1. Katecheza.

2. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Próba przypomnienia kolejnych wydarzeń dnia ze zwróceniem uwagi na nieustanną opiekę Anioła Stróża. Czy słuchaliśmy dzisiaj naszego Anioła Stróża? Czy szukaliśmy okazji do dobrych uczynków, sprawienia komuś radości dobrym słowem, uśmiechem? Czy unikaliśmy sprzeczek, zabierania zabawek innym? Czy podzieliliśmy się zabawką? (nauczyciel odwołuje się do konkretnych sytuacji). Za każde dobro podziękujemy, za zło przeprosimy. Postaramy się jeszcze bardziej otwierać nasze serca na delikatne zachęty naszego pomocnika w drodze do nieba.

3. Zabawy na świeżym powietrzu.

4. Rozpoznawanie roślin wiosennych - utrwalanie nazw.

MARZEC (tydzień III, dzień 3)

Temat tygodnia: Wiosną wszystko budzi się do życia.

Temat dnia: Przyłot ptaków.

Cel operacyjny: Dziecko nazywa i wskazuje na obrazkach ptaki przylatujące na wiosnę.

Środki dydaktyczne: opowiadanie M. Kownackiej, *O wiosennym słonku, niedźwiedziej palce i pliszki ogonku*, zagadki o ptakach, atlas ptaków, nagrania odgłosów ptaków na płycie CD.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie.

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne (*patrz dzień 1*).

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

Zagadka:

Przychodzi do nas słońcem radosna, trawą zielona, ciepłutka.

Rozmowa wstępna: Od pewnego czasu gości u nas wiosna. Po czym ją poznajemy? Wiosna jest przez nas długo oczekiwana. Jak myślicie, kto czeka na nią z największą tęsknotą? (*kwiaty, trawa, drzewa, dzieci, zwierzęta*). Najbardziej tęskniły ptaki, które musiały na zimę odlecieć do ciepłych krajów. Tęskniły za gniazdem, które pozostawiły na drzewach.

4. Wspólna modlitwa poranna – dzień świętego Józefa.

Powierzenie siebie i swojej rodziny opiece świętego Józefa.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Słuchanie opowiadania M. Kownackiej „O wiosennym słonku, niedźwiedziej palce i pliszki ogonku”.

Posłuchajcie opowiadania o tym, jak niektóre ptaki chciały przyspieszyć nadejście wiosny i zwróćcie uwagę na to, jak one śpiewały.

Panowała ciężka zima – śnieg, mróz trzaskający trzymał, zamarzły lisy, sarny i zające ...

Zima zamieciami szaleje, mrozem się panoszy – co zrobić, żeby ją przepłoszyć? ...

A mieszka w lesie stara wrona – łysa i bez ogona, ale mądra taka, że umiała w pole wywieźć lisa i szaraka. Poszli więc wszyscy do wrony po radę, co zrobić, żeby mróz nie mroził i śnieg przestał padać. A łysa wrona machnęła resztką ogona i bardzo rada – tak powiada:

- Ho! Ho! Wrona to dobrze zna! najważniejsze, żeby popłynęła kra! ...kra... kra! Kraaaa! Kiedy kra popłynie, zima minie! ..

- Auu! ... Wrono – wilk powiada – znakomita twoja rada, ale kra popłynie pięknie, kiedy lód na rzece pęknie! Kto nam pomoże skruszyć lód na jeziorze?

- Ha, jeden jest do tego zdatny!

- Nasz misio, niedźwiedź brunatny! On jeden radę da! Kra, kra! Poszukajcie dębowej pałki. Jak miś stuknie, lód pójdzie w kawałki!

Wszyscy tak się zachwycili tą radą, tylko w drzewach małe ptaszki mysikrólik śpiewał: Tirliluli! Tirliluli! ... tu nie trzeba żadnej pomocy – lód pęknie, kiedy dzień stanie się dłuższy od nocy! Tirliluli!

Ale oni odszukali w gawrze pod świerkiem niedźwiedzia, który spał sobie smacznie, o Bożym świecie nie wiedział ... Wyciągnęli go za uszy.

- Kumie misiu, chodź lód na rzece kruszyć!

A że niedźwiedziowi także mróz dokuczał, wziął pałę dębową, nawet nie zamruczał, ale co rozrębał, zamrzło na nowo.

A w krzewinach najmniejszy ptaszek wyśpiewywał: tirliluli! ... jeszcze nie nadeszła chwilka ... jeszcze będą marzły uszy zająca i wilka. Kiedy noc zwycięży dzionek – lód skruszy pliszki ogonek!

Aż pewnego dnia ... co się stało? Słonko mocniej przygrzało, w krzewach mysikrólik radośnie zaśpiewał, a dzięcioł zabębnił na sęku:

- Hoc ... hoc ... hoc ... Dzień zwyciężył noc!

I wtedy przyleciała pliszka siwa, co rażno ogonkiem kiwa. Poleciała nad rzekę, nad jezioro. -

- Cjuwis! Cjuwis! Tyle lodu? Na lód nie pora! Sfrunęła na rzekę, w lód ogonkiem – brzdęk!

Co się dzieje? Lód na rzece pęka! Na rzece ruszyły lody – kłębią się spienione wody Słonko przygrzewa, a w gęstwinie leśnej mysikrólik śpiewa:

- Turliluli! ... Na nic pałka niedźwiedzia, jeżeli wiosna za górami siedzi! – kiedy wiosna bliska, to lód rozbije pliszka!

A stara mądra wrona, łysa i bez ogona, krakała, że dzięcioł gra na sękach, że idzie słoneczna wiosna, że ona wrona to zna! Że płynie na rzece kra! Kra! Krrraa! ...

2.Rozmowa na temat opowiadania:

- Jak zwierzęta chciały przepłóścić zimę?

- Kto pomógł w kruszeniu lodu?

- Kiedy lód na rzece popękał i popłynął?

- Jakie ptaki występują w opowiadaniu?

Nauczyciel pokazuje ilustracje ptaków: wrona, mysikrólik, dzięcioł, pliszka. Dzieci odczytują nazwy ptaków, umieszczają podpisy pod obrazkiem właściwego ptaka.

- Jak śpiewały ptaki?

- Dlaczego tak różnorodnie śpiewały?

Inne ptaki, które poczuły wiosenny wiaterek, powróciły do nas z ciepłych krajów.

- Po co wracają ptaki i co robią u nas?

Wracają po to, by założyć gniazdko, złożyć jajka i wychować młode pisklęta. Będą nas cieszyć także swoim śpiewem.

- Jakie ptaki wracają do nas z ciepłych krajów?

Pokazywanie ptaków w atlasach, albumach itp.

- **szpaki** (pokaz obrazu), które zamieszkują w budkach na drzewie
- **jaskółki** (pi, pi, pi)- małe białe - czarne ptaki, które budują gliniane gniazdko pod dachami domów, wysoko latają, wracają w kwietniu
- **bociany** (kle, kle), które budują ogromne gniazda na drzewach i słupach
- **wróbelki** (ćwir, ćwir) – gniazdko zakładają w zagłębieniach muru i na drzewach
- **dzikie kaczk** (kwa, kwa) mają gniazda w trzcinach

- **słowiki** (tuli, tuli) – zakładają gniazda w gałązkach krzaka, najpiękniej śpiewają wiosną
- **szare skowronki** (dzyń, dzyń) - ładnie śpiewają, wiją gniazdo przy ziemi, wśród traw i liści
- **kukułki** (ku, ku) – nie zakładają gniazda, ale jajeczka podrzucają innym ptakom

Ptaki przy zakładaniu gniazd są bardzo wesołe i radosne, każde śpiewa, jak potrafi najładniej.

3. Zabawa dźwiękonaśladowcza „Ptasi koncert” .

Będziemy teraz śpiewać tak jak ptaszki. Nauczyciel dzieli dzieci na grupy, każda grupa to inny gatunek ptaków. Można tą zabawę urozmaicić przez klaskanie, stukanie, rytmiczne tupanie. Dzieci śpiewają na ustaloną melodię wydając określone odgłosy. Nauczyciel jest dyrygentem i pokazuje, kto ma śpiewać (wskazuje ręką grupę dzieci lub obrazek).

4. Opowiadanie połączone z rozmową.

Po założeniu gniazd ptaszki składają jajka, samiczka wysiada je jajka (lub samiec), z których po pewnym czasie wykluwają się pisklęta (pokaz); pisklęta są bardzo słabe, nie mają piórek, nie potrafią ani chodzić ani latać. Rodzice karmią pisklęta, przynosząc im w dziobach małe robaczki i dżdżownice. Kiedy pisklę obrośnie w piórka zaczyna uczyć się latać. Może się zdarzyć, że ptaszek wypadnie z gniazda, co może być bardzo niebezpieczne (są przysmakiem, np. kotów). Niektóre pisklęta wykluwają się obrosnięte piórkami i od początku są bardzo samodzielne.

5. Wykonanie pracy plastycznej „Bocian” – wypełnianie kulkami z bibuły konturów sylwety bociana .

6. Słuchanie odgłosów ptaków – rozwijanie zmysłu słuchu.

7. Wykonanie dekoracji wiosennej.

Wycinamy kontur ptaka, przecinamy w środku skalpelem, wkładamy skrzydełka z harmonijki. Zawieszamy ptaki na wiosennym drzewie. **Inna propozycja:** „Bocian” – wypełnianie kulkami z bibuły konturów bociana, tło wymalowane kredkami.

8. Rytmika.

Część III

1. Czytanie Starego Testamentu.

2. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Próba przejścia przez kolejne wydarzenia dnia. Podziękowanie za opiekę świętego Józefa nad nami i naszymi rodzinami. Podziękowanie za każde dobro, kiedy naśladowaliśmy w dobroci Dzieciątka Jezus posłuszne rodzicom, pomagające Józefowi, modlące się z Maryją i Józefem. Przepraszamy za to, że nie chcieliśmy może od razu stanąć do modlitwy, przeszkadzaliśmy na modlitwie innym albo zapominaliśmy o obecności Boga między nami.

3. Rozwiązywanie zagadek.

Mieszka przy ziemi, pod niebem śpiewa

Jego piosenka wiosnę przywiewa. /skowronek/

*Na wysokiej topoli jest dom wielki jak koło.
Powrócił doń gospodarz i klekoce wesolo. /bocian/*

*Ulepila za oknem swego gniazdka polowę
I już ćwierka wesolo, że mieszkanie gotowe. /jaskółka/*

4.Zabawy manipulacyjno – konstrukcyjne.

MARZEC (tydzień III, dzień 4)

Temat tygodnia: Wiosną wszystko budzi się do życia.

Temat tygodnia: Wiosną wszystko budzi się do życia.

Temat dnia: Co słyszać u zwierząt w lesie na wiosnę?

Cel operacyjny: opowiada o zmianach zachodzących w życiu zwierząt na wiosnę.

Środki dydaktyczne: opowiadanie C. Janczarskiego, *Wiosenny dzwonek*, instrumenty perkusyjne i alternatywe.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne (*patrz dzień 1*).

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

Jak myślicie, co zwierzęta robią, gdy zbliża się wiosna? – swobodne wypowiedzi dzieci.

4. Wspólna modlitwa poranna – *dzień ku czci Jezusa ukrytego w tabernakulum.*

Dziękczynienie za obecność Boga pośród nas w Najświętszym Sakramencie.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Słuchanie opowiadania Czesława Janczarskiego „Wiosenny dzwonek”.

Uszatek, Pluszowy Króliczek szli polną drogą. Ciepły, wiosenny wiatr pędził po niebie chmurki. Naraz Miś przystanął: „Czy słyszysz, króliczku?” – zapytał szeptem. „Co?” – zdziwił się Króliczek. „Tam w górze dzwoni dzwoneczek. Jakby go kto zawiesił w chmurze...” Przyjaciele przysłuchiwali się przez chwilę. A potem króliczek szepnął: „Jak ślicznie dzwoni! Pewnie jest cały ze srebra albo ze złota. Żeby tylko nie spadł...” Gdy króliczek wypowiedział te słowa, dzwonienie stawało się coraz głośniejsze, coraz bliższe. Wtem przyjaciele zobaczyli szarą kulkę, która szybko spadała z góry. Dzwoneczek spada – przestraszył się Miś. Szara kulka dzwoniła pięknie. I spadała, aż spadła w zieloną oziminę. O kilka kroków od przyjaciół. Wtedy przestała dzwonić. „Ach, pewnie dzwoneczek się potłukł!” – zmartwili się przyjaciele. Cicho zbliżyli się do miejsca, gdzie spadła kulka. Zobaczyli ptaszka. Zdziwili się bardzo. „Kto ty jesteś?” – zapytał Miś. A ptaszek odpowiedział: „Jestem skowronek, wiosenny dzwonek” „To ty nie jesteś ani srebrny, ani złoty?”- dziwił się Króliczek. „Nie” – odpowiedział skromnie ptaszek – „Jestem zwyczajny, szary”.

2. Wypowiedzi na temat treści tekstu:

- W jaki sposób króliczek i Uszatek poznali skowronka?
- Jak wyglądał skowronek?

3. Ilustracja muzyczna fragmentów opowiadania z użyciem instrumentów perkusyjnych i instrumentów alternatywnych (np. klocki, kredki, kamyki, torebki foliowe, gazety). Nauczyciel czyta opowiadanie krótkimi odcinkami i proponuje zilustrowanie jego treści za pomocą instrumentów.

Uszatek i Pluszowy Króliczek szli polną drogą – dzieci grają rytm do marszu (ta, ta, ta) na bębenu, kamykach, tupią, klaszczą.

... ciepły wiosenny wiatr pędził chmurki – naśladowanie szumu wiatru, wymachiwanie gazetami

... naraz miś przystanął - cisza

... czy słyszysz króliczku? – cichy głos dzwoneczka

... co? – dzwonek słyszeć coraz głośniej

... tam w górze – dołącza się drugi dzwonek

... szara kulka ... - słyszeć dzwonki

... i spadła – uderzenie w talerze

Wtedy przestała dzwonić - cisza

... cicho zbliżyli się do miejsca- cichy marszowy akompaniament na klockach i kredkach

... jestem skowronek – delikatny dźwięk dzwonka

... nie ... - cichy śmiech.

4. Zabawa ruchowa „Dzwoneczek”.

Dzieci biegają po sali swobodnie. Na dźwięk dzwoneczka zatrzymują się i wykonują polecenie np.: przykucają, podskakują itp.

5. Oglądanie filmu przyrodniczego i rozmowa na temat treści filmu.

Dzielenie się spostrzeżeniami dotyczącymi zachowań zwierząt leśnych na wiosnę. Dzieci mogą też wyrazić swoje przeżycia w formie plastycznej.

6. Zabawa matematyczna:

Nauczyciel rozkłada na dywanie 2 szarfy, które układa w pętle. Do jednej wkłada 5 papierowych żab, do drugiej 3, a następnie przedstawia dzieciom sylwetę bociana i przypomina, że bocian tam otwiera dziób, gdzie żab jest więcej. Dzieci przeliczają zbiory, ustalają, gdzie jest więcej, odpowiednio manewrują sylwetą bociana. Następnie prosi, by dzieci zakryły oczy i zmienia ilość żab w zbiorach, potem wyznacza dziecko do manewrowania sylwetą bociana.

7. Zestaw ćwiczeń gimnastycznych - (patrz dzień 1).

Część III

1. Czytanie Nowego Testamentu.

2. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Próba przypomnienia kolejnych wydarzeń dnia. Podziękowanie za obecność Boga pośród nas, za żywą i prawdziwą obecność Boga w Najświętszym sakramencie, za wszystkich kapłanów, którzy „sprowadzają” Jezusa na ziemię, za papieża; podziękowanie za to, że jesteśmy w kościele Bożym. Przeproszenie szczególnie za to, że czasem nie chcemy się modlić, nie

zawsze oddajemy Jezusowi należną Mu cześć, czasem obrażamy pana Boga na modlitwie - pochwały i napomnienia.

3. Zabawy na świeżym powietrzu.

4. Obserwacja ptaków przylatujących i przelatujących przez podwórko.

5. Zabawa muzyczno – ruchowa „Żaby i bocian”.

Dzieci otrzymują kolorowe szarfy i układają je na dywanie w kształcie kółek. Każde z nich wchodzi do swojego kółeczka. Wybrane dziecko jest bocianem. Przy ustalonej muzyce „żabki” wychodzą z kółek i skaczą w pozycji podpartej. Na zmianę melodii „żabki” umykają przed bocianem i wskakują do kół. Złapane żabki odchodzą z bocianem na bok.

MARZEC (Tydzień III, dzień 5)

Temat tygodnia: Wiosną wszystko budzi się do życia.

Temat dnia: Wiosenna pogoda.

Cel operacyjny: Dziecko opisuje zjawiska atmosferyczne.

Środki dydaktyczne: obrazki dziewczynki przeżywającej różne stany emocjonalne; koncert A. Vivaldiego, *Cztery pory roku – WIOSNA*, kartki z bloku technicznego, farby plakatowe, E. Gruszczyk – Kolczyńska, E. Zielińska, *Dziecięca matematyka*, WSiP, Warszawa 2000, obrazki przedstawiające różne elementy pogody.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne (*patrz dzień 1*).

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

- **Powitanie** – „Machają do mnie dzieci, które lubią ... wiosnę” itd. Zabawę zaczyna nauczycielka, kontynuują dzieci.

- Nauczyciel umieszcza na tablicy obrazki przedstawiające 4 pory roku, odczytuje z dziećmi nazwy pór roku, dzieci umieszczają pod odpowiednimi obrazkami nazwy pór roku. Nauczyciel opowiada, jak się czuł, kiedy była zima, a jak się czuje wiosną:

Gdy nadchodzi wiosna widzę kolorowe kwiaty, piękną zieleń, kolorowe motyle, wówczas czuję radość i ożywienie. Wiosną jestem pełna zapału do pracy. Czuję się wspaniale i jest mi wesoło. Zimą często czułam się smutna. Szare kolory na dworze i chłód powodowały, że byłam ponura, często rozkojarzona, zapomniałam o różnych rzeczach.

- A jaki wy macie nastrój wiosną, a jaki zimą? Kto podzieli się z nami swoimi uczuciami? (swobodne wypowiedzi dzieci).

4. Wspólna modlitwa poranna – dzień przypomnienia o męce i śmierci Pana Jezusa.

Dziękczynienie za wielką miłość Pana Jezusa.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Zabawa pantomimiczna.

Pokaż za pomocą pantomimy swój nastrój – nauczyciel określa pogodę w różnych porach roku, np. jak się czujesz, gdy jest chłopa, pada deszcz ze śniegiem, świeci słońce itd. Rozwijanie umiejętności akceptacji uczuć innych, odmienności nastrojów.

2. Zabawa rozwijająca umiejętność rozpoznawania i nazywania uczuć.

Nauczyciel demonstruje obrazki przedstawiające dziewczynkę w różnych stanach emocjonalnych.

- Czy po minach tej dziewczynki możemy określić jej uczucia?
- Dlaczego najczęściej zimą czy jesienią jest nam smutno, a wiosną nastrój się nam poprawia? Jesteśmy wtedy częściej weseli i radośni?

3. Słuchanie fragmentu koncertu A. Vivaldiego „Cztery pory roku – WIOSNA”.

W trakcie słuchania dzieci leżą wygodnie na dywanie z zamkniętymi oczami. Po wysłuchaniu utworu, nauczyciel rozmawia z dziećmi:

- Spróbuj zgadnąć, jaki tytuł ma ten utwór muzyczny ?
- Z jaką porą roku kojarzy wam się ta muzyka?
- Jaka jest muzyka, której słuchaliście – wesola czy smutna?

Próba określenia nastroju muzyki i jej związku z naszymi nastrojami. Swobodne wypowiedzi dzieci.

4. Improwizacja ruchowa przy ponownym wysłuchaniu utworu – wysokie dźwięki przedstawiane są za pomocą podskoków, biegu; niskie dźwięki – ruchy ciała powolne, kucanie. Dzieci przedstawiają pantomimicznie, jak budzi się do życia przyroda.

5. Śpiewanie krótkich zdań o wiosnie.

Dzieci siadają w kole. Nauczyciel rozpoczyna np. „Witaj piękna wiosenko”, „Nadeszła wiosna”. Dzieci próbują powtórzyć lub wymyśleć swoją melodię i słowa.

6. Wykonanie pracy plastycznej – malowanie farbami na temat „Wiosna, którą słyszałem”.

7. Rytm pór roku (wg E. Gruszczyk – Kolczyńska, E. Zielińska, *Dziecięca matematyka*)

Dzieci siedzą w kole. Nauczyciel mówi: Dowiemy się jak to jest z porami roku. Teraz rozpoczyna się wiosna, ty będziesz wiosną, włoż zieloną szarfę, bo wiosną wszystko jest zielone... po wiosnie jest lato (nauczyciel wskazuje następne dziecko) jaką weźmiemy szarfę? Żółtą, bo słońce jest żółte, po lecie mamy ... jesień. Jesienią liście się czerwienią, dlatego załóż szarfę koloru ... czerwonego, po jesieni przychodzi ... zima, ty będziesz zimą, załóż niebieską szarfę, śnieg jest biały, ale o zmroku bywa niebieski. Wszystkie dzieci zostają oznaczone szarfami, widać rytm charakterystyczny dla pór roku. Dla lepszego uchwycenia stałości następstwa, dzieci kładą dłonie na barkach stojących obok: jesień dotyka zimą, zima dotyka wiosną, wiosna - lato, a lato - jesień.

Nauczyciel rozdaje dzieciom np. kółka sersa i poleca ułożyć kalendarze z kartoników z zaznaczeniem pór roku. Dzieci mogą je układać na różne sposoby: kierując się kolorem, kształtem, itp. Po ułożeniu kalendarzy przez dzieci nauczyciel sprawdza z dziećmi poprawność ułożenia.

8. Kalendarz pogody – opisywanie zjawisk atmosferycznych charakterystycznych dla przedwiośnia i zaznaczanie ich w kalendarzu pogody. Odczytywanie temperatury powietrza na termometrze.

- Bardzo się cieszymy, kiedy świeci słońce i robi się coraz cieplej, chce nam się pracować, bawić, śmiać, ale wiosna to nie tylko słońce; wiosną pogoda jest bardzo zmienna, przeplata się zimą z wiosną i odrobiną lata. Wszystko „gotuje się” ze sobą jak w garnku, dlatego prawdziwe są wiosenne przysłowia: „W marcu jak w garnku”, „Kwiecień plecień, bo przeplata trochę zimy, trochę lata”.

- Co to jest kalendarz pogody? Dlaczego prowadzi się kalendarz pogody? My też będziemy obserwować pogodę przez tydzień i zaznaczać zmiany pogody w kalendarzu. Popatrzcie na

obrazki i zastanówcie się, co one oznaczają- wprowadzenie symboli: deszcz, śnieg, słońce, zachmurzenie, burza, wiatr.

- Spróbujmy wspólnie odczytać na termometrze, jaka jest dziś temperatura powietrza. Zaznaczmy dzisiaj pogodę w kalendarzu pogody.

Część III

1. Katecheza.

2. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Próba przejścia wraz z dziećmi poprzez kolejne wydarzenia dnia. Przypomnienie dzieciom o tym, że Pan Jezus z wielkiej miłości do nas zgodził się na cierpienie i śmierć na krzyżu. Dziękczynienie Bogu za mękę i śmierć Jezusa. Przeproszenie Najświętszego Serca Jezusa, zwłaszcza za zło uczynione innym, za grymaszenie przy jedzeniu, złe słowa i złe uczynki.

3. Zabawy podsumowujące:

Turniej „Prawda- fałsz”.

Wiosna rozpoczyna się w marcu.

Bazie kotki rosną na jabłoni.

Przebiśnieg to biały kwiatek.

Żaby budzą się ze snu zimowego.

Można zrywać krokusy.

Skowronek przylatuje do nas zimą.

Wiosną opadają liście z drzew.

Krzak kwitnący na żółto to forsycja.

Wiosną drzewa i trawa są zielone.

Wiosną słońce mocno grzeje.

4. Swobodne zabawy na świeżym powietrzu.

Tygodniowy plan pracy w ochronie - MARZEC, tydzień 4

Temat tygodnia: <i>Wiosenne prace w ogrodzie i na działce</i>		Treści wychowawczo - dydaktyczne						
Dzień tygodnia	Temat dnia	Cel operacyjny	Obszar fizyczny	Obszar umysłowy	Obszar społeczny	Obszar kulturowy	Obszar moralny	Obszar religijny
Poniedziałek	<i>Praca ogrodnika</i>	• Dziecko opowiada o pracy ogrodnika	• Ćwiczenia poranne • Zestaw ćwiczeń gimnastycznych	• Wiersz • Zapoznanie z pracą ogrodnika	• Uczenie szacunku dla pracy ogrodnika		• Refleksja nad własnym postępowaniem	• Modlitwa – dzień Opatrzności Bożej
Wtorek	<i>Narzędzia potrzebne do pracy w ogrodzie</i>	• Dziecko wymienia narzędzia pracy ogrodnika	• Ćwiczenia poranne	• Zapoznanie z narzędziami pracy ogrodnika • Zagadki • Tworzenie rymowanek	• Wychowywanie do szacunku wobec innych i ich własności	• Piosenka	• Refleksja nad własnym postępowaniem	• Modlitwa – dzień Aniołów Stróżów • Katecheza
Środa	<i>Siejemy i sadzimy</i>	• Dziecko sadi rośliny	• Ćwiczenia poranne • Działanie praktyczne – sadzenie roślin	• Opowiadanie • Historyjka obrazkowa • Klasyfikowanie przedmiotów z użyciem określeń: np. duży – mały • Przeliczanie	• Wdrażanie do cierpliwego oczekiwania na swoją kolej	• Rytmika	• Kształtowanie umiejętności przyjmowania pochwały i nagany • Refleksja nad własnym postępowaniem	• Modlitwa – dzień Świętego Józefa • Czytanie Starego Testamentu
Czwartek	<i>Czego potrzebują rośliny do wzrostu?</i>	• Dziecko wymienia warunki konieczne do wzrostu roślin	• Ćwiczenia poranne • Zestaw ćwiczeń gimnastycznych	• Przekazywanie wiedzy o roślinach i warunkach koniecznych do ich wzrostu • Zapoznanie z budową rośliny (korzeń, łodyga, kwiat, owoc) • Ustalanie etapów wzrostu rośliny • Doświadczenia			• Refleksja nad własnym postępowaniem	• Modlitwa – dzień Najświętszego Sakramentu • Czytanie Nowego Testamentu

<p>Piątek</p>	<p><i>Wiosenne porządki w naszym ogródku</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko aktywnie uczestniczy w wiosennych porządkach w ogródku 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne • Ustalenie zasad bezpiecznego korzystania z narzędzi ogrodniczych • Wyjście do ogrodu • Działania praktyczne w ogrodzie, np. grabienie, zmiatanie • Wdrażanie do troski o higienę osobistą, np. mycie rąk po skończonej pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowa kierowana 			<ul style="list-style-type: none"> • Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – dzień Najświętszego Serca Pana Jezusa • Katecheza
----------------------	--	--	--	---	--	--	---	---

MARZEC (tydzień IV, dzień 1)

Temat tygodnia: Wiosenne prace w ogrodzie i na działce.

Temat dnia: Praca ogrodnika.

Cel operacyjny: Dziecko opowiada o pracy ogrodnika.

Środki dydaktyczne: J. Brookes, *Wielka Księga Ogródów*, wyd. Wiedza i Życie S.A., Warszawa 1998; ilustracje przedstawiające różne rodzaje ogrodów; dywaniki; obrazki owoców, warzyw, kwiatów, drzew owocowych; obrazki dżdżownicy, pająka, ślimaka, biedronki, mrówki; obrazki przedstawiające cykl rozwojowy motyla; wiersz *Dzielna Halinka*, Niklewiczowej, B. Florczuk, U. Stadnik, W. Żaba – Żabińska, *Szkoła Sześciolatka. Przewodnik metodyczny*, cz. 3, wyd. MAC EDUKACJA, Kielce 2006; ćwiczenia gimnastyczne z elementami metody R. Labana

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne.

Zabawa kształtująca postawę ciała „Pierwsze kwiaty”

Dzieci powoli podnoszą się z siadu klęcznego do stania z wyciągniętymi rękami - naśladują, jak rosną kwiaty.

Ćwiczenia głowy, rąk, nóg „Kwiaty poruszane wiatrem”

Dzieci kreślą rękami, nogami, głową leniwe ósemki, naśladując ruchy kwiatów poruszane wiatrem.

Ćwiczenie orientacyjno – porządkowe „Ptaki do gniazd”

Dzieci są bocianami, które chodzą po łące, podnosząc wysoko nogi i opuszczając je z palców na pięty. Na hasło „Ptaki do gniazda”, siadają na kolorowym krążku, które same umieściły w wybranym miejscu sali.

(Źródło: *Szkoła Sześciolatka. Przewodnik metodyczny*, cz. 3, s.107)

3. Wprowadzenie w tematykę tygodnia i tematykę dnia.

Rozmowa wstępna:

- Co to jest ogród?
- Jak wygląda ogród?
- Jakie skarby możemy znaleźć w ogrodzie?
- Gdzie znajdują się ogrody?
- Kto pracuje w ogrodzie?
- Na czym polega praca ogrodnika? – uczenie szacunku dla pracy ogrodnika.

Rodzaje ogrodów: kwiatowy, działkowy, botaniczny.

- Dlaczego ludzie mają ogrody?
- Czy w ogrodzie dzieci mogą pracować? – podkreślenie wartości wspólnej pracy rodziny. W czasie rozmowy dzieci dzielą się zdobytym doświadczeniem.
- Co jeszcze można robić w ogrodzie? (odpoczywać)

3. Wdrażanie do odpowiedzialnego pełnienia wyznaczonych zadań i dyżurów.

Wyznaczenie dyżurnych, przydzielenie konkretnych zadań i dyżurów.

4. Wspólna modlitwa poranna – dzień Opatrzności Bożej.

Modlitwa dziękczynna skierowana do Boga Ojca za piękno ogrodu i jego dary naturalne.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Słuchanie wiersza „Dzielna Halinka” Niklewiczowej .

Dzielna Halinka wcześniej wstawiała

małe zagonki równo kopała.

*Na pierwszej grzędzie rzodkiewka będzie
wезде nam ślicznie rząddek przy rządzie.*

*Posiana marchew, za nią buraki,
a między nimi w dwóch rządach maki.*

*W rogu, gdzie ziemia czarna i tłusta
będzie cebula, za nią kapusta.*

*Tu będą rosły nam kalafiorzy,
dalej ogórki i pomidory.*

A wkoło będą śliczne rabatki

Na nich nasturcje i inne kwiatki.

2. Rozmowa na temat treści wiersza:

O kim mówi wiersz?

Czym zajmowała się Halinka?

Co miała w swoim ogródku?

Wyjaśnienie niezrozumiałych słów: zagonki, rabatki, nasturcje.

3. Zabawa „Spacer do ogrodu babci Halinki”.

Zapraszam was na wycieczkę do ogrodu babci Halinki. Żeby tam dotrzeć pójdziemy przez łąkę i wejdziemy na stromą górkę (*dzieci improwizują ruchowo*), a teraz pobiegniemy (*dzieci biegną przy muzyce*) ... jesteśmy już w ogrodzie! Rozejrzyjcie się dookoła.. czujecie jakie jest świeże powietrze – (ćwiczenia oddechowe).

Nauczyciel układa dywaniki, tworząc „grządki”, pokazuje dzieciom obrazki przedstawiające różne warzywa i owoce (kapusta, kalafior, marchewka, itp.)

Babcia Halinka ma w swoim ogrodzie różne warzywa na grządkach. Na pierwszej grządce ma ... - dzieci odgadują nazwę warzywa i dzielą na sylaby. Wybrane dziecko kładzie obrazek na odpowiedniej grządce po lewej lub prawej stronie.

Nauczyciel może zadać zagadki typu: Co babcia Halinka zrobi z kapusty?

U babci Halinki rosną też drzewa owocowe: grusza, czereśnia, jabłoń, śliwa, wiśnia – dzieci umieszczają obrazki w kółkach symbolizujących drzewa.

Po „zrobieniu ogródka” nauczyciel pyta: Czy w ogrodzie można spacerować, gdzie się ma ochotę? Teraz będziemy spacerować przy muzyce po ścieżkach między grządkami. Na przerwę w muzyce rozejrzemy się, czy w ogrodzie są jakieś ciekawe zwierzęta.

4. Spotkanie ze zwierzętami : dżdżownica, pająk, ślimak, biedronka, gąsienica, mrówka; wyjaśnianie, czy są one pożyteczne, czy też są szkodnikami.

Przy każdym spotkaniu dzieci siadają w kole. Nauczyciel pokazuje obrazek zwierzęcia, zadając pytania: Jak się nazywa? Jak wygląda? Jak się porusza? Co robi przez cały dzień? Co je? Gdzie mieszka? Czy jest pożyteczny? Dlaczego?

Opowiadając o gąsienicy, warto opowiedzieć cykl rozwojowy motyla, z uwzględnieniem stadium poczwarki. Wyjaśnienie słów: spadź, mszyce.

5. Ćwiczenia gimnastyczne z elementami metody R. Labana - „Wiosenna wycieczka”.

Lp.	Zadania	Opis zabawy lub ćwiczeń	Czas	Uwagi
1.	Ćwiczenia organizacyjno-porządkowe	Marsz w rytm muzyki. Powitanie. Podanie celu zajęć. Dzieci wyruszają na wycieczkę w rytm wesołej muzyki.	3 min	Dzisiaj chciałabym pójść z wami na wycieczkę, aby przywitać Panią Wiosnę. Jak myślicie - gdzie możemy ją spotkać? Więc chodźmy na wycieczkę do lasu.
2.	Umiejętność wyczucia własnego ciała i przestrzeni	Przechodzenie przez rzeczkę - zabawa z elementem skoku. Dzieci naśladują zdejmowanie butów, podwijanie spodni, przechodzenie po kamieniach szybko, ale ostrożnie, żeby się nie zmoczyć.	2 min	Powtórzyć 2 razy
3.	Wyczucie płynności ruchów.	Dzieci znajdują się na łące wśród pasących się koni. Zabawa z elementem czworakowania. Naśladowanie konia grzebiącego nogą. W staniu jednonogim uderzenie palcami stopy lewej i prawej o podłogę na zmianę.	3 min	N. wyjaśnia zadanie
4.	Wyczucie ciężaru, siły, energii, czasu.	„Przeciąganie gałęzi” Na wąskiej ścieżce stos gałęzi i trzeba je usunąć, aby można było iść dalej: a) ćwiczenie w parach - jedno dziecko jest gałęzią, kładzie się tyłem na podłodze, drugie stara się przeciągnąć parę kroków b) pchanie zepsutego samochodu	2 min	Zmiana ról na odgłos tamburyna
5.	Kształcenie czujności, rozwijanie pomysłowości	Improwizacja ruchowa: „Skradanie się do os” a) dzieci idą wąską ścieżką, zauważyły stado os. Chciały je podpatrzeć skradając się, ale osy je zauważyły i zaczęły krążyć nad ich głowami. Dzieci opędzały się przed osami w dowolny sposób. b) podpatrywanie się pasących sarenki (lub 3 sarenek).	3 min	Dzieci naśladują skradanie się do os: wolno, ostrożnie i prawie w bezruchu. Potem dz. naśladują opędzanie się od os.
6.	Kształcenie płynności ruchów, wyczucie przestrzeni i czasu	„Przedzieranie się przez gęsty las” - improwizacja. a) Las jest bardzo gęsty, trzeba przedzierać się przez krzaki, zarośla, odginać gałęzie, przechodzić pod nisko opuszczonymi gałęziami drzew. b) Wskazywanie i nazywanie pierwszych wiosennych kwiatów (fiołki, zawilce, itp.)	2 min	Dz. mają wymyślać i naśladować różne sposoby przedzierania się przez gęsty las.
7.	Ćwiczenia	Ptaki siedzące na gałęziach drzew przyglądają się	2 min	Dz. naśladują

	oddechowe	dzieciom, fruując z gałęzi na gałąź gubią piórka. Dz. zbierają piórka i dmuchają w górę		fruwanie ptaków, potem dmuchają piórka do góry- starają się utrzymać je jak najdłużej w powietrzu.
8.	Kształcenie zwinności	„Zajęce na łące” Idąc dz. obserwują zajęce - nastawiają uszu, szybko uciekają	2 min	Dz. poprzez gest i mimikę naśladowują zachowanie się zajęcy
9.	Wycucie świadomości własnego ciała	„Ucieczka jeża” Na polanie dz. spostrzegają jeża, idą za nim. Jeż zmęczony rezygnuje z ucieczki, zwija się w kłębek, leży nieruchomo.	2 min	Naśladowanie zachowania się jeża.
10.	Kształcenie wyobraźni, wycucia przestrzeni i czasu.	„Drzewa na wietrze” a) duże i małe: Dz. naśladowują kołysanie się drzew, gałęzie uginają się - naśladowanie ruchów lekkich, elastycznych b) grabienie, robienie porządków	2 min	
11.	Ćwiczenie uspokajające	Zmęczone wędrówką dzieci siadają na pniach drzew, trawie. Po krótkim odpoczynku dz. wracają z wycieczki	2 min	Dz. w dowolny sposób odpoczywają, kładą się na podłodze w różnych pozycjach.
12.	Ćwiczenia organizacyjno-porządkowe	Zbiórka, podsumowanie zajęć.		

Część III

1. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Próba przypomnienia kolejnych wydarzeń w ciągu dnia – zwrócenie uwagi na poranną rozmowę z Bogiem Ojcem, wszystkie dary jego Opatrzności: także za piękno ogrodów, szczególnie za nasz ogródek przedszkolny, gdzie możemy pobawić się i wypocząć; za ciężką pracę ogrodników, dzięki którym możemy jeść owoce i warzywa, kupować piękne kwiaty dla ozdabiania ołtarzy w kościele i domu; za pogodę, którą zsyła Dobry Bóg, dzięki której ziemia daje nam owoce; dziękczynienie za dobro, które otrzymaliśmy w dniu dzisiejszym. Przeproszenie Dobrego Boga Ojca za to, co było powodem czyjegoś smutku, przykrości, za chwile, kiedy zapominaliśmy, że jesteśmy dziećmi Dobrego Boga i wyrządziliśmy komuś zło słowem lub czynem – nauczyciel podaje konkretne przykłady, chwali i napomina.

2. Zabawy na świeżym powietrzu.

MARZEC (tydzień IV, dzień 2)

Temat tygodnia: Wiosenne prace w ogrodzie i na działce.

Temat dnia: Narzędzia potrzebne do pracy w ogrodzie.

Cel operacyjny: Dziecko wymienia narzędzia pracy ogrodnika.

Środki dydaktyczne: karta pracy, piosenka *Jestem sobie ogrodniczek* - sł. s. J. Skrzypek; *Ogrodowe ludki* - modyfikacja zabawy integracyjnej *Samotna wyspa*; T. Dziurzyńska, H. Ratyńska, E. Stójowa, *A jak będzie słońce, a jak będzie deszcz*.

Część I

1. Schodzenie się i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci,

2. Ćwiczenia poranne (*patrz dzień 1*).

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

Krótką pogadanką na temat pracy ogrodnika: swobodne wypowiedzi dzieci; skojarzenia i doświadczenia związane z ogrodem.

4. Wspólna modlitwa poranna – *dzień Anioła Stróża*

Dziękczynienie Bogu za dar Anioła Stróża, z prośbą o jego opiekę zwłaszcza w czasie wesołych zabaw.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Rozmowa na temat narzędzi pracy ogrodnika z wykorzystaniem obrazka:

- Co widzicie na obrazku?
- Jak się nazywają te narzędzia?
- Do czego służą?

2. Zabawa rozwijająca słuch fonematyczny: podział na sylaby nazw narzędzi.

3. Zabawa z elementami dramy „Łopata”.

Jedno dziecko odgrywa rolę łopaty, spotyka inne narzędzia ogrodnicze i rozmawia z nimi, przedstawia się i mówi o swoim przeznaczeniu.

4. Zabawa ruchowa.

Dzieci biegają lub spacerują, a na przerwę rozwiązują zagadkę.

Rozwiązywanie zagadek o narzędziach:

Nie gryzą, choć zęby mają

Ogrodnikom pomagają. /grabie/

*Ma ostrze i trzonek
Skopiesz nim zagonek. / szpadel/*

*Po drewnianych szczeblach do góry się wspina
Nie tylko w ogrodzie przyda się / drabina/*

5. Co ogrodnik robi w ogrodzie? – metodą „burzy mózgów”. Nauczyciel zapisuje pomysły dzieci na tablicy (sieje nasiona, sadi sadzonki, podlewa, nawozi, grabi, kopie w ziemi, pompuje wodę, plewi grządki, wrywa chwasty, składa kompost, bieli drzewka, itp.).

6. Zabawa ruchowo – naśladowcza „Czynności ogrodnika” lub zabawa dramowa – zgadywanki.

7. Czy zbiory owoców zależą tylko od ogrodnika i jego pracy? - podkreślenie znaczenia modlitwy o odpowiednią pogodę.

8. Nauka piosenki „Jestem sobie ogrodniczek” (sł. s. J. Skrzypek)

*Jestem sobie ogrodniczek
Wszystkich pokrzyw nie policzę
A na grządkę idę w tan
Ram pam pam – 2x*

*Tu motyka, tam łopaty
Te narzędzia są do pracy
Wezmę je ze sobą tam
Ram pam pam - 2x*

*Wszystkie chwasty powyrywam
Na kompoście ich przybywa
Nawóz robi się tam sam
Ram pam, pam - 2x*

*Wszystkie warzywa dojrzałe
Do wiaderka trafią całe
Zrobię zupkę wszystkim wam
Ram pam, pam - 2x*

9. Rozwijanie umiejętności manualnych: Wycinanie narzędzi pracy ogrodnika i nazw narzędzi, przyklejanie ich na kolorowej kartce.

Część III

1. Katecheza.

2. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Próba przypomnienia kolejnych wydarzeń dnia ze zwróceniem uwagi na nieustanną opiekę Anioła Stróża. Czy słuchaliśmy dzisiaj naszego Anioła Stróża? Czy szukaliśmy okazji do dobrych uczynków, sprawiania komuś radości dobrym słowem, uśmiechem? Czy unikaliśmy sprzeczek, zabierania zabawek innym? Czy podzieliliśmy się zabawką? (Nauczyciel odwołuje

się do konkretnych sytuacji). Za każde dobro podziękujemy, za zło przeprosimy. Postaramy się jeszcze bardziej otwierać nasze serca na delikatne zachęty naszego pomocnika w drodze do nieba.

3. Zabawa integracyjna „Oгородowe ludki”.

Wyobraźmy sobie, że jesteśmy ludkami, które mieszkają w ogrodzie. Każdy ludek ma swój ogródek czyli gazetę. Ludek, który mieszka w ogrodzie jest bardzo samotny, ponieważ nie ma z kim porozmawiać, ani z kim się zaprzyjaźnić, nie wie również o tym, że są inne ogrody, w których mieszkają ludki podobne do niego. Pewnego dnia ludek postanowił wyruszyć na poszukiwanie innych ludków. Gdy usłyszymy muzykę, będziemy tańczyć w swoim ogródku, a jak będzie przerwa w muzyce odrywamy kawałki gazet, z których będziemy budować drogę do najbliższego ogrodu. (Nauczyciel demonstruje). Kiedy usłyszymy muzykę, znowu tańczymy. Kiedy droga będzie gotowa, ludki przywitają się, będą teraz tańczyć razem. Mam nadzieję, że uda wam się spotkać jak najwięcej ludków. Zabawa trwa do momentu, aż się przywitają wszystkie ludki.

4. Tworzenie rymowanek do podanych przez nauczyciela słów:

- ogrody
- ogrodniczka
- grządki
- owoce
- warzywa
- sieje
- podlewa zbiera

5. Zabawy w kącikach zainteresowań.

MARZEC (tydzień IV, dzień 3)

Temat tygodnia: Wiosenne prace w ogrodzie i na działce.

Temat dnia: Siejemy i sadzimy.

Cel operacyjny: Dziecko sadi cebule.

Środki dydaktyczne: cebule roślin, ziemia, doniczki, kamyki do drenażu, pojemniki z wodą, dywaniki, patyczki duże, koraliki, 2 rośliny z systemem korzeniowym: przerośniętym i nieprerośniętym; historyjka obrazkowa, obrazki przedmiotów o przeciwstawnych cechach; nagranie muzyki, Klanza CD, A. Boniecka, A. Kozyra, M. Wypchło, *Mój kuferek*, wyd. JUKA, Warszawa 2004.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne (*patrz dzień 1*).

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

Zabawa wstępna: Dzieci nazywają, dzielą na sylaby, a następnie przyporządkowują do właściwego zbioru rośliny, zwierzęta i narzędzia związane z ogrodem.

4. Wspólna modlitwa poranna – *dzień Świętego Józefa*.

Podziękowanie Bogu za Świętego Józefa i jego opiekę nad nami i naszymi rodzinami.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Słuchanie opowiadanie nauczyciela z wykorzystaniem historyjki obrazkowej.

Był piękny słoneczny dzień. Chłopczyk, którego imię za chwilę odgadniecie, wstał bardzo zadowolony i radosny. Z uśmiechem przywitał się z mamusią, z apetytem zjadł śniadanie, a potem wyjrzał przez okno i zobaczył bawiące się na placu zabaw dzieci. Poprosił mamusię, czy może iść się pobawić. Mamusia zgodziła się ale powiedziała, żeby pamiętał o zgodnej zabawie (pokaż pierwszego obrazka).

Chłopczyk wybiegł z domu jak z procy w kierunku dzieci. Zauważył, że jego koleżanka Ania bawi się w piasku, a kolega Marek huśta na huśtawce. Wbiegł do piaskownicy i już gotowy był do zabawy. Czy jednak chłopczyk biegnąc o czymś nie zapomniał? ... chciał być szybciej w piaskownicy i skrócił sobie drogę przez trawnik. Kto zauważył postępowanie chłopczyka? – dziewczynka Ania, która przerwała zabawę (obrazek 2) i co robi? Tłumaczy coś chłopcu, wszystkiemu przysłuchuje się także Marek. Chłopczyk stoi zawstydzony, nie chciał bowiem zniszczyć trawy, nawet o tym nie pomyślał. Ania tłumaczy, że więcej jest takich ludzi, którzy są

mało uważni i dlatego trawniczek wygląda okropnie. Trzeba coś zrobić, tylko co? Dzieci myślały, myślały, aż wymyśliły. A wy potraficie się domyślić, co trzeba zrobić – jak naprawić zdeptany trawniczek, jak przypomnieć ludziom o szanowaniu zieleni, trawy? Dzieci najpierw skopały ziemię łopatką i grabkami; Ania posiała i od razu podlała nasionka trawki, a chłopczyk który podeptał trawkę, bo się zagapił, przyniósł tabliczkę z napisem „Uwaga, trawa” (pokaz 3 obrazka).

Po pewnym czasie trawa wyrosła, ślicznie się zazieleniła (pokaz 4 obrazka), a dzieci z radością bawiły się na placu zabaw. Pan ogrodnik, który przyglądał się dzieciom w czasie pracy, wręczył im order ekologa. A kto to jest ekolog? To ktoś, kto bardzo kocha przyrodę i troszczy się o nią – zbiera śmieci, troszczy się o każdą roślinkę i o każde zwierzątko. Kiedy widzi złamaną gałązkę, to ją przewiązuje, chce żeby wszyscy ludzie kochali i szanowali przyrodę. Ekolog często stawia znaki, które mają przypominać ludziom, szczególnie tym zamyślonym i zapracowanym, o prawach przyrody. Czy ktoś z was widział już takie tabliczki? A kto jest największym ekologiem, który troszczy się o całą przyrodę i nią się opiekuje? – Boża Opatrzność, która czuwa nad każdą maleńką roślinką, każdym robaczkiem. Jakie imię pasowałoby do chłopczyka z naszej historyjki, który ciągle się zagapił? – Gapcio.

2. Rozmowa kierowana na temat dbania o rośliny.

- W jaki sposób możemy dbać o rośliny doniczkowe w przedszkolu?
- Jakie czynności będziemy wykonywać?
- Dlaczego przesadzamy rośliny doniczkowe?

Wdrażanie do oczekiwania na swoją kolej podczas wypowiedzi.

3. Pokaz przesadzania roślin.

Nauczyciel pokazuje dzieciom 2 rośliny, wyjmując je z doniczki, pokazuje bryły korzeniowe roślin (przerosniętą i nieprzerosniętą). Omawia i uzasadnia celowość przesadzania roślin.

4. Sadzenie roślin doniczkowych wiosennych np. tulipana, hiacynta. (w 4 – osobowych grupach).

Nauczyciel zadaje pytanie: jakie znacie pierwsze kwiaty wiosenne? (dzieci wymieniają). Wszystkie te kwiaty można uprawiać w ogródku lub w doniczkach. Wyrastają one z małych cebulek (pokaz cebulek).

Każda grupa otrzymuje cebulki roślin, ziemię, doniczki, kamyki do drenażu, pojemnik z wodą. Nauczyciel omawia i demonstrowa kolejne czynności wykonywane przy sadzeniu roślin. Zwraca uwagę na właściwe ułożenie cebulek kwiatowych. Dzieci pod kierunkiem nauczyciela sadzą kwiaty, następnie wspólnie ustalają w jaki sposób będą się nimi opiekować.

5. Zabawa matematyczna „Ogródek”.

Potrzebne: dywanik dla każdego dziecka. Patyczki – grządki, koraliki – nasiona.

Każde dziecko urządza swój ogródek według wskazówek nauczyciela przy podawaniu ilości grządek należy uwzględnić możliwości rozwojowe dzieci.

Nauczyciel mówi: Ogródek ma 5 grządek po prawej stronie i po lewej stronie. Po ułożeniu grządek przez wszystkie dzieci. Nauczyciel pyta: Ile ma wszystkich grządek? Na pierwszej grządce po lewej stronie ogrodnik wsiał 3 nasionka. ... na drugiej ... „itd. (dzieci układają odpowiednią liczbę koralików) – rozwijanie umiejętności liczenia.

6. Zabawa rozwijająca poczucie rytmu „Idziemy do ogrodu”.

Każde dziecko otrzymuje gazetę. Przy dźwiękach melodii dzieci uderzają rytmicznie rękami (obiema lub naprzemiennie) - *pada deszcz*.

Gdy melodia zmieni się – *świeci słońce, więc idziemy do ogrodu* – tupiemy rytmicznie w gazetę nogami naprzemiennie.

6. Rytmika.

Część III

1. Czytanie Starego Testamentu.

2. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Próba przejścia przez kolejne wydarzenia dnia. Podziękowanie za opiekę świętego Józefa nad nami i naszymi rodzinami. Podziękowanie za każde dobro, kiedy naśladowaliśmy w dobroci Dzieciątka Jezus posłuszne rodzicom, pomagające Józefowi i Maryi, za wspólne chwile naszej pracy. Przeprosimy za to, że może nie potrafiliśmy zgodnie współpracować, dzielić się wykonywanymi czynnościami (Nauczyciel mówi odwołując się do konkretnych postaw dzieci).

4. Zabawa dydaktyczna „Jaki jest ...”

Nauczyciel pokazuje zestaw par przedmiotów, które mają przeciwstawne cechy np. mały i duży, szybki i wolny, wysoki i niski. Dzieci dobierają właściwe przymiotniki do podanych przedmiotów, a następnie klasyfikują przedmioty wg podanej cechy.

5. Zabawy wynikające z zainteresowań dzieci.

MARZEC (tydzień IV, dzień 4)

Temat tygodnia: Wiosenne prace w ogrodzie i na działce.

Temat dnia: Czego potrzebują rośliny do wzrostu?

Cel operacyjny: Dziecko wymienia warunki konieczne do wzrostu roślin.

Środki dydaktyczne: tablica; nagranie CD; opowiadanie M. Różyckiej pt. *O żółtym tulipanie*, wybrane rośliny lub ich części - ozdobne i jadalne; gałązka z młodymi listkami; 2 podstawki od filiżanek; wata, butelka z rozpylaczem napełniona wodą, jedna łyżka stołowa octu, 2 słoiki, nasiona rzeżuchy, białe goździki, niebieski i czerwony tusz, jednorazowe kubki, woda, kawałek kartonu, drewna lub tektury; kamień, pudełko z dziurą wielkości monety, chusta animacyjna; B. Merthan, Herder, *Z wody, waty i kostek cukru*, wyd. Jedność, Kielce 2006.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne (*patrz dzień 1*).

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

Rozmowa na temat roślin:

- Gdzie rosną rośliny?

Podział roślin na jednoroczne, dwuroczne, byliny, krzewy i drzewa.

4. Zabawa dydaktyczna „Budowa rośliny”.

- Nauczyciel rysuje na tablicy schemat rośliny zielnej. Wyjaśnienie słów: korzeń, łodyga, liście, kwiat. Określenie ich znaczenia dla rośliny.
- Nauczyciel rysuje schemat drzewa na tablicy. Wprowadzenie pojęcia „owoc”. Wyjaśnienie znaczenia owoców dla rośliny.

5. Zabawa słuchowo – ruchowa.

Dzieci biegają lub spacerują przy muzyce, w czasie przerwy nauczyciel wymienia części rośliny, dzieci skaczą tyle razy, ile jest sylab w podanym słowie.

6. Wspólna modlitwa poranna – *dzień Najświętszego Sakramentu*.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Słuchanie opowiadania „O żółtym tulipanie”.

Zapoznanie z warunkami koniecznymi do wzrostu roślin.

- Czego potrzebują rośliny, aby rosnąć? Słońca i deszczu, które zsyła Boża Opatrzność. Pan Bóg troszczy się o każdy mały kwiat zsyłając odpowiednią pogodę, aby kwiat mógł się rozwijać. Pewnego razu deszcz i słońce chciały pomóc w rozwoju małemu tulipankowi. Posłuchajcie, jak to było?

W ciemnym domku pod ziemią mieszkał mały Tulipanek. Maleńki Tulipan, jak wszystkie małe dzieci, spał całymi dniami. Wokoło bowiem było bardzo cicho i ciemno. Pewnego dnia obudziło go lekkie pukanie do drzwi.

- *Kto tam?* – zapytał obudzony ze snu Tulipanek.

- *To ja, Deszcz, chcę wejść do ciebie. Nie bój się maleńki, otwórz mi.*

- *Nie, nie chcę. Nie otworzę!* – powiedział Tulipanek i odwróciwszy się w drugą stronę znowu smacznie zasnął. Po chwili mały Tulipanek znowu usłyszał pukanie.

- *Puk, puk, puk!*

- *Kto tam?*

- *To ja, Deszcz. Pozwól mi wejść do swego domku.*

- *Nie, nie chcę, abys mnie zamoczył. Pozwól mi spać spokojnie.* Po pewnym czasie Tulipanek usłyszał znowu pukanie i cieniutki miły głosik wyszeptał: *Tulipanku, puść mnie!*

- *Ktoś ty?*

- *Promyk Słoneczny* – odpowiedział cieniutki głosik.

- *O, nie potrzebuję ciebie! Idź sobie.*

Ale Promyk Słoneczny nie chciał odejść. Po chwili zajrzał do domku tulipanowego przez dziurkę od klucza i zapukał:

Kto tam puka? – zapytał zżółkły ze złości Tulipanek.

- *To my Deszcz i Słońce. My chcemy wejść do ciebie. Wtedy Tulipanek pomyślał „Ha, muszę jednak otworzyć, bo dwojgu nie dam rady”. I otworzył. Wtedy Deszcz i Promyk wpadli do domku... i o dziwo, Tulipanek przebił ziemię i znalazł się w pięknym ogrodzie, na zielonej trawce. Była wczesna wiosna. Promyki słońca padały na żółtą główkę Tulipanka. A rano przyszły dzieci i zawołały: Patrzcie! Pierwszy żółty tulipan zakwitł dzisiaj z rana! Teraz już na pewno będzie wiosna.*

2. Doświadczanie różnorodności roślin za pomocą zmysłów: węchu, dotyku i smaku.

Pokaz wybranych części roślin (obrazki, naturalne warzywa i owoce) – ukazanie ich znaczenia dla rośliny i dla człowieka (co jemy, co wachamy, co podziwiamy – rośliny jadalne i ozdobne).

Obserwacja gałązki z młodymi, rozwijającymi się listkami: jak wygląda młody listek? Skąd wyrasta na gałązce?

- Doświadczenie: „Rosnąć na wyścigi” (wg B. Merthan).

Pomoce: 2 podstawki od filiżanek, wata, butelka z rozpylaczem napełniona wodą, jedna łyżka stołowa octu, 2 słoiki, nasiona rzeżuchy dla każdej grupy.

Rozmowa wstępna: Pokazujemy dzieciom wodę i ocet i ustalamy różnice i podobieństwa między nimi (są to ciecz - płyny, ocet ma kwaśny smak). Chętne dzieci mogą spróbować odrobiny octu.

Wykonanie doświadczenia: Nauczyciel podaje instrukcję doświadczenia: Rozkładamy watę na obydwu talerzykach, pierwszy z nich spryskujemy wodą, a watę na drugim nasączamy łyżką octu. Rozsypujemy ziarna rzeżuchy na watę, nakrywamy je słoikiem i odstawiamy w ciepłe miejsce (najlepiej na parapet)

Obserwacja: Ziarna na wacie spryskanej wodą zaczynają kiełkować. Nie kiełkują ziarna na wacie nasączonej octem.

Wniosek: Ziarna wchłaniają tak samo wodę, jak i ocet. Woda umożliwia kiełkowanie, a ocet hamuje kiełkowanie.

- Doświadczenie: „Barwienie kwiatów”.

Nauczyciel dzieli dzieci na grupy 4 - osobowe.

Pomoce: białe goździki, niebieski i czerwony tusz, jednorazowe kubki, woda.

Rozmowa wstępna: Roślinom do życia potrzebna jest woda. W jaki sposób rośliny pobierają wodę? Gdzie ona w nich się gromadzi? Czy woda znajduje się tylko w korzeniach, łodygach, czy w ich „główkach” też? Zapisujemy spostrzeżenia dzieci, aby je potem porównać z wynikami eksperymentu.

Wykonanie doświadczenia: Łodygę goździka nauczyciel przecina na długość około 10 cm. Do 2 kubków nalewamy wodę zabarwioną tuszem: niebieskim i czerwonym. Kwiat wkładamy do obydwu kubków tak, aby każda część łodygi była zanurzona w wodzie o innym kolorze.

Obserwacja:(po około 1 - 2 dniach): intensywny kolor zabarwionych płatków.

Wniosek: woda podnosi się do góry we wnętrzu kwiatka, przez łodyżkę dociera do listków i płatków.

- Doświadczenie z rzeżuchą – (wg B. Merthan)

Pomoce: pudełko z dziurką wielkości monety.

Rozmowa wstępna: jak zachowują się rośliny, gdy światła jest zbyt mało? – propozycje dzieci warto zapisać.

Przebieg eksperymentu: Talerz z nasionami rzeżuchy stawiamy na parapecie i przykrywamy pudełkiem z dziurą. Pamiętamy o codziennym solidnym nawilżaniu waty!

Obserwacja po kilku dniach: Ziarna rzeżuchy wypuściły drobne listki, wszystkie zwracają się w stronę dziurki znajdującej się na pudełku.

Wniosek: roślina obraca się w stronę światła, chcąc „schwytać” choćby odrobinę światła. Światło jest konieczne do życia rośliny. Co się stanie, gdy odstawimy pudełko?

Ustalenie wraz z dziećmi, jakie SA etapy wzrostu roślin i co jest im do tego konieczne.

3. Integracyjna zabawa ruchowa „Wiosenny deszczyk”

Dzieci poruszają się w rytm muzyki. Na przerwę w muzyce chowają się przed deszczem pod czarodziejskim parasolem (chusta animacyjna).

4. Ćwiczenia gimnastyczne z elementami metody R. Labana - „Wiosenna wycieczka”.

(patrz dzień 1)

Część III

1. Czytanie Nowego Testamentu.

2. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Próba przypomnienia kolejnych wydarzeń dnia. Podziękowanie za obecność Boga pośród nas, za żywą i prawdziwą obecność Boga w Najświętszym sakramencie, za wszystkich kapłanów, którzy „sprowadzają” Jezusa na ziemię, za papieża; podziękowanie za to, że jesteśmy w kościele Bożym. Przeproszenie szczególnie za to, że czasem nie chcemy się modlić, nie zawsze oddajemy Jezusowi należną Mu cześć, czasem obrażamy Boga na modlitwie-pochwały i napomnienia.

Tak jak rośliny zwracają się w stronę światła, tak my zwracamy się do Pana Jezusa, który dla nas jest Światłem, bez niego nie możemy „rosnąć”, „w pełni rozwijać się”.

3. Zabawa badawcza na świeżym powietrzu.

Rozmowa wstępna: czy rośliny potrzebują do wzrostu jeszcze czegoś oprócz wody? / światła/

Pomoce: kawałek kartonu, drewna lub tektury oraz kamień.

Przebieg eksperymentu: Kładziemy karton, drewno, lub tekturę na trawie i przyciskamy kamieniem. Dzieci próbują zgadnąć, co się stanie z trawą. Po upływie 3 dni odsłaniamy zakryte miejsce.

Obserwacja: trawa pod kartonem jest jasnozielona, prawie całkowicie pozbawiona koloru.

Wniosek: Światło jest konieczne do wzrostu roślin.

4. Zabawy na świeżym powietrzu.

MARZEC (tydzień IV, dzień 5)

Temat tygodnia: Wiosenne prace w ogrodzie i na działce.

Temat dnia: Wiosenne porządki w naszym ogródku.

Cel operacyjny: Dziecko aktywnie uczestniczy w wiosennych porządkach w ogródku.

Środki dydaktyczne: wiersz M. Badalskiej *Wiosenne porządki*, narzędzia ogrodnicze, nasiona różnych roślin, R. Sprawka, J. Graba, *Logopedyczne zabawy grupowe dla dzieci od 4 do 7 lat*, wyd. Harmonia, Gdańsk 2005; obrazki i tablice przedstawiające szafę, kosz, zagrodę, ilustracja *Pan Jezus w Ogrodzie Oliwnym*.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne (patrz dzień 1).

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

Krótką rozmowa na temat wiosennych porządków.

4. Zabawa ruchowa „Wiosenny spacer”.

Nauczyciel zaprasza dzieci na wiosenny spacer. Prosi je, aby przez chwilę swobodnie chodziły. Przypomina o wyprostowanej sylwetce i prawidłowym torze oddechowym. Następnie proponuje, aby poruszały się zgodnie ze zmieniającym się rytmem wystukiwanym na bębenku.

5. Wspólna modlitwa poranna – dzień Najświętszego Serca Pana Jezusa

Podziękowanie za Jego miłość, ofiarowanie dzisiejszych wysiłków, prac Panu Jezusowi z wdzięczności i miłości.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Gimnastyka narządów mowy - „Poszukiwanie wiosny” .

Nauczyciel opowiada dzieciom o języczku, który wybrał się na poszukiwanie wiosny. Poleca im, aby we wskazanym momencie wykonały określone czynności.

Zbliżała się wiosna. Za oknem słychać było śpiew ptaków (dzieci naśladują głosy ptaków). Języczek wybrał się do lasu na poszukiwanie oznak wiosny. Jechał na koniu („klaskają”, uderzając szerokim językiem o podniebienie). Na łące zobaczył bociany (wymawiają kle, kle). Zatrzymał się na leśnej polanie (dzieci wymawiają prr). Zsiadł z konia, rozejrzał się wokoło

(oblizują wargi ruchem okrężnym). Świeciło słońce, wiał delikatny wiatr (wykonują krótki wdech nosem, chwilę zatrzymują powietrze, i długo wydychają ustami). Było ciepło i przyjemnie (uśmiechają się rozchylając wargi). Na skraju polany zakwitły wiosenne kwiaty zawilce i sasanki. Pachniało wiosną (dzieci oddychają głęboko, wdychając powietrze nosem, a wydychając ustami). Języczek pochylał się i powąchał kwiaty (wdychają powietrze nosem) i kichnął (kichają wymawiając a - psik). W tym momencie zauważył przeciskającego się przez zarośla zaspanego jeża (ziewają; przeciskają język między złączonymi zębami). Zrobiło się późno. Języczek wsiadł na konia i pogalopował do domu („kląskają”).

2. Zabawa słuchowo – ruchowa „Wiosna czy zima?” *Nauczyciel rozdaje papierowe trawki. Mówi zdania. Wcześniej umawia się z dziećmi, że kiedy usłyszą informacje związane z wiosną, podnoszą do góry trawkę.*

W ogrodzie zakwitły krokusy i przebiśniegi.

Nad stawem stoją bociany.

Dzieci zjeżdżają z góry na sankach.

Mocno świeci słońce, dni są coraz dłuższe.

Wieje mroźny wiatr i sypie śnieg.

Na drzewach pojawiły się zielone pączki.

- Zabawa oddechowa „Wiosenny wiatr”.

Dzieci delikatnie dmuchają na papierowe trawki długim strumieniem powietrza. Naśladują wiosenny wiatr. Prowadzący zwraca uwagę na prawidłowy tor oddechowy.

- Zabawa ortofoniczna „Wiosenne porządki”.

Nauczyciel dzieli dzieci na 2 grupy: grupa pierwsza naśladuje ruchy i dźwięki związane z zamiataniem szczotką, wymawiając szu szu szu... druga - związane z odkurzaniem, odkuraczem wymawiając żżż ... Grupy na zmianę bawią się w sprzątanie, reagując na słowa odkuracz, szczotka.

- Zabawa słuchowo – artykulacyjna „Porządkowanie zbioru”.

Nauczyciel układa obrazki i tablice przedstawiające szafę, kosz i zagrodę. Każde dziecko kolejno wybiera 1 obrazek, podaje jego nazwę, zwracając uwagę na prawidłową wymowę głosek szeregu ciszącego, syczącego, szumiącego. Następnie decyduje o przyporządkowaniu go do odpowiedniej tablicy. Po wykonaniu zadania przez wszystkie dzieci, wspólnie ustalają nazwy utworzonych zbiorów (ubrania, warzywa, zwierzęta).

(Źródło: R. Sprawka, J. Graban, Logopedyczne zabawy grupowe dla dzieci od 4 do 7 lat)

5. Słuchanie wiersza M. Badalskiej pt. „Wiosenne porządki”.

Zapukał w okienko

Promyczek swawolny.

Czy zrobiono już porządki

w ogródeczku szkolnym?

Czy liście zgrabione

po waszych zagonkach?

Czy posiane kwiatków

malutkie nasionka?

Spojrzał Grześ na Ewę,

a Ewa na Dzisia

zawstydzili się – i patrzcie

jak pracują dzisiaj.

- Do czego zaprasza nas ten promyk słońca? Do ogrodu przedszkolnego.

- Po co? (do pracy, aby przygotować grządki, posadzić rośliny, zasiać nasiona).

- Co ze sobą zabierzemy?
 - Na czym ma polegać nasza praca?
- Zastanówmy się, co trzeba zrobić w ogródku? – trzeba ziemię skopać, spulchnić, powyciągać trawy i chwasty.
- Jakie narzędzia pomogą nam w tej pracy? – motyka, łopaty, grabie.
 - Co zrobimy po wyplewieniu? Trzeba działkę wygrabić, rozbić duże grudki ziemi, wygładzić, wyplewioną trawę pozamiatać i wynieść na śmietnik.
 - Jakich narzędzi użyjemy? – grabie, miotły, taczkę zabawkową lub koszyk.
 - Na co zwrócimy uwagę, gdy będziemy używać narzędzi? (żeby nikogo nie uderzyć, nikomu nie zrobić krzywdy, nie biegać z narzędziami)
 - Czy w takiej spulchnionej ziemi może zamieszkać nasionko? Zwróćcie uwagę, że nasiona różnych roślin mają różne kształty i wygląd. wszystkie zaprosimy do wiosennego wyścigu. Będziemy obserwować, które z nich najszybciej wykiełkuje.

Część III

1. Katecheza.

2. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Próba przejścia wraz z dziećmi poprzez kolejne wydarzenia dnia. Przypomnienie dzieciom o tym, że Pan Jezus z wielkiej miłości do nas zgodził się na cierpienie i śmierć na krzyżu. Dziękczynienie Bogu za mękę i śmierć Jezusa, ofiarowanie Jezusowi dzisiejszych wiosennych porządków, naszego starania o piękno ogrodu. Postanowienie, że tak samo będziemy się starać o piękno naszego serca i życia. Przeproszenie Najświętszego Serca Jezusa, zwłaszcza za zło uczynione innym, za grymaszenie przy jedzeniu, złe słowa i złe uczynki.

Pan Jezus też często chodził do Ogrodu Oliwnego, tam się dużo modlił, dzień przed śmiercią też poszedł z uczniami do Ogrodu, ale czuł się bardzo samotny, było mu ciężko w sercu, duszy, pocił się krwawym potem; przeprosimy Pana Jezusa, że czasem nie dostrzegamy smutnych, cierpiących wokół siebie, postanowimy dzisiaj szczególnie pocieszyć Jezusa w drugim człowieku.

3. Wyjście do ogródka . Działania praktyczne w ogrodzie.

4. Wdrażanie do troski o higienę osobistą (*mycie rąk po skończonej pracy*).